26 ՅՈՒԼԻՍ 1994, ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ # 140 (643)

Ազգ

Azg armenian daily

SABCO
OVERSEAS TRADING LTD.

LIMASSOL CENTRE, BLOCK B, SUITE 307, P. O. BOX 6543
TEL +357-5-370962
FAX +357-5-370945

OUR BANKERS: B. E. M. O. BANK, LIMASSOL, CYPRUS. FEDERAL BANK OF THE MIDDLE EAST, LIMASSOL, CYPRUS. BANK OF CYPRUS, LIMASSOL, CYPRUS. HELLENIC BANK, LIMASSOL, CYPRUS

Հայաստանի եւ ԱՊՀ երկրների համար Կիպրոսի եւ Ռոտերդամի պահեստներից

ԾԽԱԽՈՏ, ՄԹԵՐՔ, ԽՄԻՉՔ, ԿԱՀՈՒՅՔ

ուղիղ հասցեատիրոջը՝ ծովով եւ ինքնաթիռով

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

Վլադիմիր Կազիմիրովը վերստին այլընտրանք չի տեսնում

ԲԱՔՈՒ, 25 ՅՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Կրկին Բաքվում է գտնվում ՌԴ նախագահի անձնական ներկայացուցիչ Վլադիմիր Կազիմիրովը: Առաջին անգամ նա սկզբից այցելեց Երեւան եւ հետո միայն Բաքու: Ըստ Ադրբեջանի արտգործնախարար Հասան Հասանովի, դա սկզբունքային նշանակություն չունի: Կազիմիրովին ընդունել է Հեյդար Ալիեւը: Այստեղ քննարկվել է խաղաղության մեծ համաձայնագիրը: Հասան Հասանովը տեղեկացրել է, որ Ռուսաստանի առաջնակարգ համաձայնագրին զուգահեռ շարունակվելու են աշխատանքները նաեւ ԵԱՀԽ Մինսկի խմբի նախագահ Էլիասոնի առաջարկած տարբերակի վրա:

Իր կարծիքը խաղաղարար գործընթացի մասին Վլադիմիր Կազիմիրովը հայտնել է «Ազադլիք» թերթին: Այստեղ նա նշել է, որ ըստ էության ԵԱՀԽ ծրագիր գոյություն չունի: Պարզ չէ, թե ում հետ պետք է Ռուսաստանը համաձայնի իր առաջարկները: «Այդ իսկ պատճառով ես ասում եմ, որ ռուսական ծրագրին այլընտրանք չկա», ասել է Կազիմիրովը: Այն հարցին, թե արդյոք միայն ռուսական զորքերը պետք է իրականացնեն բաժանարար գործառույթները, Կազիմիրովը պատասխանել է, թե միայն միջազգային դիտորդների ներգրավումով հարցը չի լուծվի, նրանք ուղղակի չեն կարողանա բաժանել կողմերին, իսկ զորքի մուտքով բուֆերային գոտի կստեղծվի, ինչը թույլ չի տա կողմերին փոխհրաձգության դիմել: Կազիմիրովը անդրադարձել է նաեւ Վիեննայում քննարկված փաստաթղթերի փաթեթին: Նա նշել է, որ այնտեղ քննարկվել են նաեւ Ռուսաստանի ծրագիրը, ապա Մինսկի խմբի ժամանակացույցը, Էլիասոնի առաջարկը, եւ վերջապես ապրիլին Պրահայում քննարկված Սկզբունքների արձանագրությունը:

Մինսկի խմբի ժամանակացույցը բաղկացած է երկու մասից: Առաջինում խոսվում է Մինսկի կոնֆերանսի հրավիրման անհրաժեշտության մասին: Սակայն պարզ է, որ Ադրբեջանը մինչեւ Լաչինի եւ Շուշիի ճակատագրի լուծումը չի համաձայնվում մասնակցել կոնֆերանսին: Երկրորդ մասը վերաբերում է համատեղ համակարգիչ հանձնաժողովի գործունեությանը ներկայացվող պահանջներին: «Մի խոսքով դա Էլիասոնի դիմումն է հակամարտող կողմերին տարածաշրջանի դիտորդներ ուղարկելու վերաբերյալ: Ահա եւ ձեզ այլընտրանք: Ռուսական ծրագիրը համաձայնագիր է ենթադրում, ոչ թե ժամանակացույց: Քաղաքական համաձայնագիրը իրավաբանական փաստաթուղթ է: Այն ստորագրող կողմերը որոշակի պատասխանատվություն են ստանձնում: Այդ իսկ պատճառով վերստին ասում եմ, որ ռուսական ծրագիրն այլընտրանք չունի», վերջում ասել է Վլադիմիր Կազիմիրովը:

Վահան Փափազյանը եւ Վելայաթին հայտնում են նույն մտահոգությունը

Հուլիսի 23-ին ՀՀ ԱԳ նախարար Վահան Փափազյանը հեռախոսազրույց է ունեցել Իրանի ԱԳ նախարար Ալի Աքբար Վելայաթիի հետ: Վերջինիս առավելապես հետաքրքրում էին Ղարաբաղյան հակամարտության խաղաղական կարգավորմանն ուղղված քայլերին վերաբերող եւ այդ կապակցությամբ վերջին շրջանում ծավալված իրադարձությունների մանրամասները, որոնց մասին Վահան Փափազյանն իր պաշտոնակցին հանգամանալից տեղեկություններ հաղորդեց: Լիակատար փոխըմբռնման մթնոլորտում կայացած հեռախոսազրույցի ընթացքում քննարկվեցին նաեւ երկկողմ հետաքրքրություն ներկայացնող հարցեր: Երկու երկրների արտգործնախարարները շեշտեցին հարաբերությունների մակարդակի բարձրացման անհրաժեշտությունը բոլոր բնագավառներում: Այդ կապակցությամբ ձեռք են բերվել սկզբունքային համաձայնություններ:

ԹՈՒՐՔԻԱ

Չիլլերը պաշտոնանկ արեց արտգործնախարար Հիքմեթ Չեթինին

Ամերիկայի հետ Թեհրան մեկնեց Մումթազ Սոյսալը

ՄԱՐԻԱՆ ՔՈՉՕՂԼՅԱՆ

Որքան եւ սպասելի էր, ինչ թուրքական կառավարության սոցիալ-դեմոկրատական թեւում նախարարական աթոռների վերաբաշխման շուրջ շարունակվող վեճերը մոտեցան իր տրամաբանական վախճանին: Սոցիալ-դեմոկրատական ժողովրդական կուսակցության գլխավոր նախագահ, փոխվարչապետ Մուրադ Կարայալչընի եւ կուսակցության ներսում առկա ընդդիմության առաջնորդ Այդըն Գյուրքանի միջեւ ծագած կոնֆլիկտի (վերջինս Կարայալչընին մեղադրում է սոցիալ-դեմոկրատական սկզբունքներից հրաժարվելու եւ Չիլլերի կամակատարը դառնալու մեջ) առաջին զոհը դարձավ արտգործնախարար Հիքմեթ Չեթինը:

Հիշեցնենք, որ վարչապետ դառնալուց անմիջապես հետո Թանսու Չիլլերը ձգտում էր արտգործնախարարի պաշտոնում նշանակել Վաշինգտոնում Թուրքիայի նախկին արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Նուզհեթ Կանդեմիրին կամ Վոլքան Վուրալին, սակայն հանդիպելով թե ընդդիմության, թե իր կուսակցության դիմադրությանը (Չեթինը համարվում էր Թուրքիայի վերջին տասնամյակների ամենաօժտված եւ հավասարակշռված արտգործնախարարը), նա առժամանակ հրաժարվել էր իր ծրագրերից՝ բավարարվելով Վուրալին իր խորհրդականը նշանակելով: Չեթինի պաշտոնանկությանը, ավելի շուտ անձնական նկատառումներով, դեմ էր նաեւ Մուրադ Կարայալչընը, սակայն նա այս պաշտոնում կրկին ուզում էր տեսնել իր կուսակցին, այլ ոչ թե Դեմիրելի որեւէ ներկայացուցչին: Եվ վերջապես կառավարական կոալիցիայի երկու ղեկավարները գտան փոխզիջումային տարբերակ: Չիլլերի լուռ համաձայնությամբ Կարայալչընը պաշտոնանկ արեց Չեթինին եւ արտգործնախարարի նոր թեկնածու առաջարկեց ՍԴԺԿ-ի պատգամավորական խմբակցության ներկայացուցիչ, նախկին դիվանագետ եւ ճանաչված իրավաբան-խոսնակ Մումթազ Սոյսալին (մեր ընթերցողները պետք է որ ծանոթ լինեն այս անվանը «Հյուրրիյեթի» հրապարակումներից): Վերջինս իր պաշտոնը կզբաղեցնի միայն իր թեկնածությունը Դեմիրելի կողմից հաստատվելուց հետո:

Տես # էջ 8

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Ադրբեջանում հայ գերիների ու պատանդների առեւտուր են անում

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 25 ՀՈՒԼԻՍ, ՄՆԱՐՔ: Ադրբեջանի բանտերում եւ ճամբարներում պահվող հայազգի գերիներն ու պատանդները առեւտրի առարկա են դարձել: Այդ մասին հաղորդեցին ԼՂՀ-ի լրատվության ու մամուլի դեպարտամենտում՝ վկայակոչելով Լեռնային Ղարաբաղի ազգային անվտանգության պետական վարչության պետ Կամո Աբրահամյանին:

Վարչության պետի խոսքերով ասած, գերու գինը տատանվում է 6-ից մինչեւ 10 մլն մանեթ: Հաճախ որպես գնորդներ հանդես են գալիս ադրբեջանցիների ռազմագերիների ազգականները՝ հետագայում նրանց փոխանակելու նպատակով: Հայ գերիներին ու պատանդներին գնում են նաեւ նրանց որպես աշխատուժ օգտագործելու կամ հետագայում վերավաճառելու համար:

Աբրահամյանի կարծիքով, «Մարդկանցով բիզնես անելը» հնարավոր է դարձել Ադրբեջանում ռազմագերիներին եւ պատանդներին պահելու եւ նրանց փոխանակման գործընթացի նկատմամբ պատշաճ վերահսկողության բացակայության, ինչպես նաեւ միջազգային հումանիտար եւ մարդասիրական կազմակերպությունների ներկայացուցիչներին կալանման վայրեր մուտք գործելու սահմանափակության պատճառով: Դրա հետեւանքով, ԼՂՀ-ի ազգային անվտանգության պետվարչության պետի կարծիքով, Ադրբեջանի բանտերի ու ճամբարների համար սովորական երեւույթ են դարձել այնտեղ պահվող հայազգի անձանց ծեծուջարդի եւ ծաղրուծանակի ենթարկելու փաստերը, ինչը միջազգային իրավունքի նորմերի բիրտ խախտում է:

ԲՈՍՆԻԱ

Սերբ բնակչության բռնի զորահավաք Սարաեւոյում

ԲԵԼԳՐԱԴ, 25 ՀՈՒԼԻՍ, ՌԻԱ-ՄՆԱՐՔ: Սարաեւոյում տեղաբաշխված առաջին մուսուլմանական զորամասի զինվորական միլիցիան սերբ բնակչության բռնի զորահավաք է սկսել: Ինչպես պնդում է Սերբիայի Հանրապետության լրատվական գործակալությունը, դա արվում է պաշտպանության մուսուլմանական նախարարության անմիջական ցուցումով: Հավաքագրված սերբ տղամարդկանց, նրանց կամքին հակառակ կալանում են պահեստանոցների ներս, մինչեւ որ կազմվի զինվորական մեկ ստորաբաժանում, որը պետք է մտնի մուսուլմանական բանակի կազմի մեջ: Դատելով Սարաեւոյից ստացված այլ տվյալներից, զորահավաքի հետ միաժամանակ քաղաքի ձեռնարկություններում ու հիմնարկներում գրանցում են զինապարտներին: Մուսուլմանական իշխանությունները համանման գործողություններ են իրականացրել նաեւ Բոսնիայի Տուզլա քաղաքում:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ռաբին-Հուսեյն հանդիպումը Վաշինգտոնում

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 25 ՀՈՒԼԻՍ, BBC, WSJ: Հորդանանի թագավորն ու Իսրայելի վարչապետն իրենց հրապարակային առաջին հանդիպումն ունեցան այսօր Միացյալ Նահանգների մայրաքաղաքում: Նախագահ Բիլ Քլինթոնի ներկայությամբ Հուսեյն թագավորն ու վարչապետ Ռաբինը ստորագրեցին համատեղ հայտարարություն, որը վերջ է տալիս 2 երկրների միջեւ 46 տարի շարունակվող պատերազմական վիճակին եւ բացում հարաբերությունների բնականոնացում իրենց միջեւ: Քաղաքական դիտորդների կարծիքով, այնուամենայնիվ, դեռեւս երկար ժամանակ է պետք 2 երկրների միջեւ հարաբերությունների բնականոնացման համար, մանավանդ որ շատերը համոզված են, որ 2 ղեկավարների միջեւ սա առաջին հանդիպումը չէ, նրանք գաղտնաբար հանդիպել են նախապես: Հորդանանն առայժմ ստիպված է փոքր քայլերի դիմել, խուսափելու համար Դամասկոսի հակազդեցությունից:

Խոլերայի զոհերի թիվն անցավ 12 հազարը

ԳՈՄԱ, 25 ՀՈՒԼԻՍ, WSJ, BBC: Զաիրյան այս բնակավայրում կենտրոնացված ռուանդացի 1,5 միլիոն փախստականներից շատերն սկսեցին վերադառնալ իրենց երկիրը, անսալով զաիրյան իշխանությունների եւ ՄԱԿ-ի պաշտոնյաների հորդորներին: Կիրակի օրը ամերիկյան 3 օդանավ Գոմայում գտնվող փախստականների համար մարդասիրական օգնություն էր փորձել գցել օդից, մեծ մասամբ առանց նպատակին հասնելու: Կաթի փոշու, ալյուրի եւ յուղագրված սնի մեծ մասը թափվել էր ցեխերի մեջ եւ չէր հասել փախստականներին, որոնց շարքերից խոլերայի համաճարակը օրական 3000 հոգու կյանք է խլում: Խոլերայի զոհերի ընդհանուր թիվը երեկ անցել էր 12 հազարը: Նրանց դիակները անթաղ մնում են Գոմայի շուրջ գտնվող ճանապարհներին:

ԵՎՐՈՊԱ

Սաուդի դիվանագետը քաղաքական ապաստան է խնդրում

«Մոնտեկառլո» ռադիոկայանի հաղորդման համաձայն, եվրոպական երկրներից մեկում ծառայող սաուդցի դիվանագետներից մեկը քաղաքական ապաստան է խնդրել Մ. Նահանգների կառավարությունից, բողոքելով իր երկրում մարդու իրավունքների անընդհատ խախտման «համատարած օրինականացման» դեմ: Ռադիոյի հաղորդման համաձայն, դիվանագետի ապաստան խնդրելու շարժառիթն անցնում է սակայն մարդու իրավունքների սահմաններից:

Նա վերջերս Մ. Նահանգների համապատասխան ծառայություններին է ներկայացրել հարյուրավոր փաստաթղթեր այն մասին, թե Սաուդյան Արաբիան ֆինանսավորել է միջուկային զենքի հետազոտման եւ ստացման աշխատանքները ոչ միայն իր, այլեւ Իրաքի համար: Առնվազն տարօրինակ այս լուրի հրապարակումը կարող է ենթադրությունների տեղիք տալ Ռիյադի թագավորական ընտանիքում մոտիկ ապագայում սպասվող փոփոխությունների մասին»:

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Վեցյակը դեմ է որեւէ տարբերակ հիմք ընդունելուն

ԵՐԵՎԱՆ, 25 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Վեցյակը դեմ է Գերագույն խորհրդի սահմանադրական ընդլայնված հանձնաժողովում ներկայացված Սահմանադրության նախագծերից որեւէ տարբերակի հիմք ընդունմանը, որի պատճառով առաջարկվել է Վեցյակի նախագիծը չդնել հանձնաժողովում քվեարկության: Ինչպես հայտնեց հանձնաժողովի անդամ, ՀՀԿ նախագահ Աշոտ Նավասարդյանը, իրենք կողմ են եղել ներկայացված նախագծերի համադրմանը եւ դրա արդյունքում նոր տարբերակի մշակմանը: Համաձայնություն չստացած հարցերը պետք է ներկայացվեին Գերագույն խորհրդի քննարկմանը: Նավասարդյանը նաեւ հայտնեց, որ հանձնաժողովում, բացառությամբ սահմանադրական հանձնաժողովի, մնացած տարբերակները հավաքել են ընդամենը մեկ կամ երկու ձայն: Անընդունելի համարելով սահմանադրական ընդլայնված հանձնաժողովում ստեղծված վիճակը, ՀՅԴ խմբակցության անդամ Ռուբեն Հակոբյանը ավելացրեց, որ արհեստականորեն ստեղծված ձայնի առավելությունից օգտվելը նպաստ չի բերում գործին:

Այնուամենայնիվ Հակոբյանը եւ Նավասարդյանը անընդունելի համարեցին իրենց հետագա աշխատանքը հանձնաժողովում՝ նշելով, որ իրենք կշարունակեն աշխատել եւ կփորձեն իրենց տեսակետները շարադրել հանձնաժողովում: «Առայժմ հարց չի դրված չշարունակել աշխատանքը հանձնաժողովում», ասաց Ռուբեն Հակոբյանը: Այդուհանդերձ նա նշեց, որ նման աշխատանքի դեպքում Սահմանադրության հարցում կվերադառնանք զրոյական վիճակի եւ դարձյալ ԳԽ կգնան Սահմանադրության մի քանի նախագիծ:

■ *Հուլիսի 22-ին մարզումային թռիչք կատարելիս աղետի ենթարկվեց հայկական ՄԻ-2 ուղղաթիռը: Այն ոչ մեծ բարձրության վրա թռչելիս բախվել է էլեկտրահաղորդման գծերին եւ վայր ընկել Երեւանից 15 կմ դեպի արեւմուտք: Աղետի պատճառը պարզաբանվում է: Ուղղաթիռի անձնակազմի չորս անդամներից երկուսը տեղում զոհվել են, մեկը փոխադրվել է հիվանդանոց, չորրորդ օդաչուի վիճակը ճգնաժամային է:*

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

Սարգիս Ասատուրյանը ծնվել է 1948-ին Սիրիայում, 1967-ին գաղթել է ԱՄՆ, այնուհետեւ 1970-ին Կանադա, ուր ավարտել է Ալբերտայի բարձրագույն դպրոցը: Պատգամավոր ընտրվելուց հետո հիմնել է հայ-կանադական խորհրդարանական ընկերություն, որն ունի երեք հանձնախումբ՝ տնտեսական, մշակութային եւ առողջապահական: Այդ ընկերության անդամ են 14 պատգամավոր եւ 2 սենատոր: Մեր հարցին, թե հայ-կանադական թյան մեջ Կանադայի մասնակցությունը հասնում է մինչեւ 40 տոկոսի: Առայժմ ճշտված չեն բաշխման չափերը, բայց մեխանիզմները մշակվել են Վիեննայում գտնվող Ատոմային էներգետիկայի միջազգային կազմակերպությունում: Տեխնիկական աջակցության բնագավառում Կանադան մինչեւ օրս Հայաստան է գործուղել 3 որոշ գիտնականների մասնագետների, որոնք աշխատել են գյուղատնտեսության նախարարության համակարգում: Պրն. Ասատուրյանի կառավարությունների համագործակցությունից, որոնք անհրաժեշտ են ածանցյալ ... տնտեսական կառուցվածքների, որոնք բնականորեն կամրապնդեն այդ կապերը: Ի դեպ, այցի նախօրեին, Կանադայի արտաքին գործերի նախարարությունը հատուկ հանձնարարական է տվել պրն. Ասատուրյանին, որպեսզի վերջինս ներկայացնի հայ-կանադական առեւտրական համագործակցության հնարավոր ոլորտները, քանի որ մինչեւ այժմ այդպիսի առեւտուր ...

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

Կովկասում Կանադայի հետաքրքրությունների կենտրոնը Հայաստանն է

Կանադացի դիվանագետը կարեւորեց Հայաստանի դերը

Երեկ Ամերիկայի Հայկական համագումարի Երեւանի գրասենյակի նորաստեղծ անկախ մամուլի կենտրոնի հյուրն էր կանադահայ առաջին խորհրդարանական Սարգիս Ասատուրյանը, որ կանադացի ութ առեւտրականների էր բերել Հայաստան, նախապես լինելով նաեւ Լիբանանում ու Սիրիայում: Գրասենյակի տնօրեն Էդիք Խաչատրյանի ասելով, պրն. Ասատուրյանը 1993 թ. հոկտեմբերի 25-ին ձայների 60 տոկոս մեծամասնությամբ ընտրվելով պատգամավոր, այժմ աշխատում է քաղաքացիության եւ ներգաղթի հանձնախմբում, ինչպես նաեւ ընկերակից անդամ է Կանադայի խորհրդարանի արտաքին քաղաքականության եւ միջազգային առեւտրի հանձնախմբի:

ընկերությունը քաղաքական հարցեր չի՞ շոշափելու, պրն. Ասատուրյանը նշեց, թե այն, ուր պատգամավորները են մասնակցում, եւ Հայաստանի հետ կապը նրանց միջոցով է իրականացվելու, արդեն քաղաքականություն է, բեկումնի միջնորդավորված տնտեսության եւ մշակույթի հարցերով:

«Այսօր Հայաստանի համար կենսական են այդ երեք հարցերը՝ տնտեսություն, մշակույթ, առողջապահություն», ասաց նա: Կանադահայ առեւտրականների խումբը պրն. Ասատուրյանի գլխավորությամբ մեկ շաբաթվա ընթացքում բազմաթիվ հանդիպումներ է ունեցել պետական պաշտոնյաների հետ, այդ թվում փոխվարչապետի, առաջին փոխարտգործնախարարի, Գժ նախագահի, նրա առաջին տեղակալի, էներգետիկայի ղեկնախարարի, էկոնոմիկայի փոխնախարարի հետ:

Հանդիպումների արդյունքները գոհացուցիչ են: Սարգիս Ասատուրյանը նշեց նաեւ, թե առեւտրական կապերը կարող են ավելի լայն թափ ստանալ, եթե լուծվեն Հայաստանի էներգետիկ խնդիրները: Խումբը եղել է նաեւ Մեծամորի ատոմակայանում, ծանոթացել առկա իրավիճակին: Պատասխանելով մեր այն հարցին, թե Կանադան կմասնակցի՞ Հայաստանի ատոմակայանի վերագործարկման աշխատանքներին, խորհրդարանականը նշեց, թե արդեն իսկ Հայաստանի ատոմակայանում եղած կանադական մասնագետների հանձնախումբը դրական զեկույց է ներկայացրել Կանադայի ատոմային էներգետիկայի հիմնարկություն: «Առայժմ հստակ չէ, թե ինչպիսին կլինի այդ ուղղությամբ Կանադայի կառավարության օգնությունը», ասաց պրն. Ասատուրյանը, թեեւ նրան ուղեկցող Մոսկվայում Կանադայի դեսպանատան երրորդ քարտուղար Քրիստոֆեր Ալեքսանդրը ավելացրեց, որ Իսպանիայում վերջերս կայացած Յոթնյակի հանդիպման ժամանակ քննարկվել է նախկին Խ. Միության ատոմակայանների անվտանգության ապահովման հարցը, եւ այդ առիթով տրամադրվող օգնու-

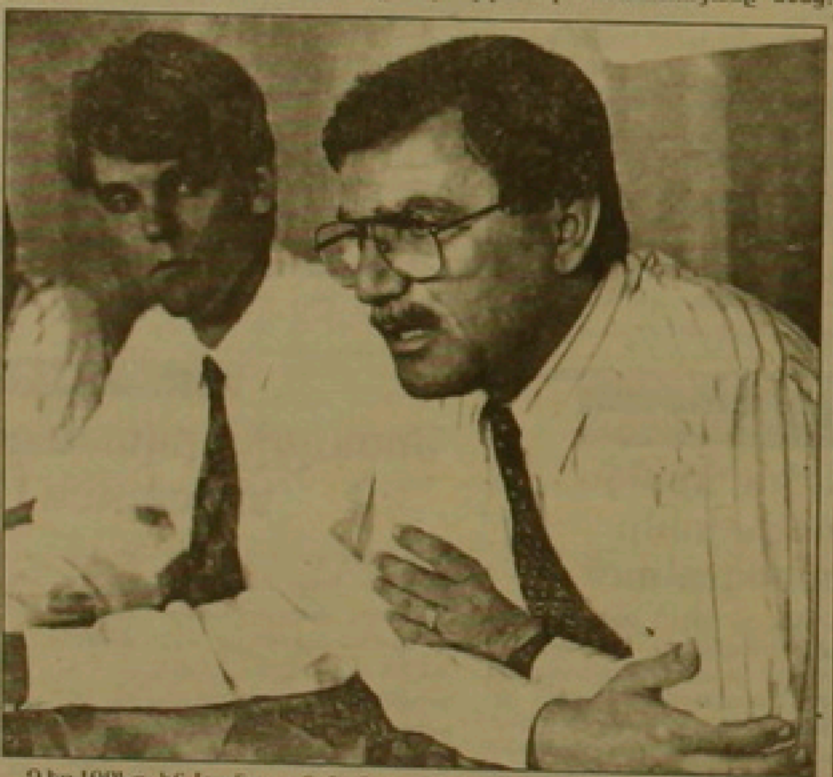

Դեռ 1991 թ.-ին Կանադան ճանաչել է Հայաստանի անկախությունը, բայց առայժմ նյութական դժվարությունների պատճառով Անդրկովկասում միայն Երեւանում է բացել Մոսկվայի դեսպանատան ներկայացուցչություն, դրանով իսկ ապահովելով դիվանագիտական եւ լրատվական որոշակի կապ: Իհարկե, պրն. Ասատուրյանն այս այցի արդյունքները կներկայացնի Կանադայի կառավարությանը եւ հույս ունի, թե դա որոշակի ազդեցություն կունենա, նկատի ունենալով, որ այնտեղ ապրում են մոտ 50 հազար հայեր: Ի դեպ, Քրիս Ալեքսանդրը նույնպես նշեց, թե Կովկասում Կանադայի հետաքրքրությունների կենտրոնը Հայաստանն է, եւ դա ոչ միայն պայմանավորված է հայ համայնքով, այլ այն նշումով, որ գոյություն ունի մեր համերաշխությունում: Եւ տնտեսական հարաբերությունների զարգացումն էլ կախված է ոչ այնքան թե Կանադայի կեցվածքը այդ հարցը խաղաղ ճանապարհով լուծելու մեջ է, բայց ինքը մի նամակ է եղել Կանադայի արտգործնախարարությունը, որում արծարծել է մարդու իրավունքների հարցը: Պրն. Ալեքսանդրը նշեց, թե Կանադան իրեն մասնակից աջակցում է ԵԱՀԽ-ի Մինսկի խմբի ընթացքին, թեեւ այդ խմբի մեջ ինքը ներկայացված չէ, եւ առաջին երկիրն է, որ այդ հարցը բարձրացրել է ԵԱՀԽ արտգործնախարարների հանդիպման ժամանակ: «Կանադան կողմնակից է Ղարաբաղի ներկայացուցչի մասնակցությանը այդ բանակցություններին, եւ քանի չի խնդրում, որպեսզի այդ ընթացքը հաջողությամբ պսակվի», ասաց նա: Պրն. Ալեքսանդրի ասելով, Կանադայի կառավարությունը հետագայում հավանաբար կփոխի նաեւ այդ հարցում պրն. Ասատուրյանի գնահատականներին:

Ղարաբաղի չի եղել:

Անդրադառնալով Ղարաբաղի խնդրին, պրն. Ասատուրյանը նշեց, րյանն անուղղակի կարեւորեց նաեւ Հայաստանում օրենսդրական համապատասխան դաշտի ապահովումը:

ՀԱԿՈԲ ԱՍԱՏՐՅԱՆ

ՆԱՀԱՆԳԱՅԻՆ

Տոքթ. Գր. Գրիգորեան հեռացուած է ՌԱԿ շարքէն

ՌԱԿ-ի Կեդրոնական Վարչութեան որոշումով, Տոքթ. Գրիգոր Գրիգորեան (Լոս Անճելըս, Քալիֆորնիա) հեռացուած է կուսակցութեան շարքերէն, իր հակակուսակցական ընթացքին համար:

ՌԱԿ Կեդրոնական Վարչութիւն, Յուլիս 19, 1994

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

Մասիսում դիֆտերիայի 13 դեպք

Վերջերս Մասիսի շրջանում գրանցվել է դիֆտերիայով վարակված 13 հիվանդ, որոնցից 8-ը՝ մեծահասակ, 5-ը՝ երեխա: Հիվանդները հոսպիտալացվել են եւ բուժվում են Մասիսի շրջանային հիվանդանոցի ինֆեկցիոն բաժանմունքում: ՀՀ առողջապահության նախարարության հիգիենիկ հակահամաճարակային հսկողության վարչության պետ Սամվել Մանրիկյանը տեղեկացրեց, որ Մասիսի շրջանում կատարվել է երեխաների եւ մեծահասակների՝ դիֆտերիայի շուրջ 21500 պատվաստում եւ կրկնապատվաստում: Սամվել Մանրիկյանը զգուշացրեց, որ դիֆտերիայի դեմ պայքարի միակ միջոցը պատվաստումներն են: Հիվանդության տարածումը կանխելու համար անգաճաբանական(?) առաջարկվում է դիմել տեղամասային տեղամասային պոլիկլինիկաներ:

ՆՏ

■ *Ս.թ. հուլիսի 22-ի դրությամբ, Երեւանի բանկային մեջ մետաղների գնման բիվ 2 կետ (մետաղի «Բարեկամություն» կայարանի հարեւանությամբ) բնդունել է ոսկու խեղդ հետեւյալ գներով. 950 հարգի 1 գ-ի դիմաց 2000 դրամ (36.70), 583 հարգի 1 գ-ի դիմաց 1500 դրամ (35.03):*

ՆՏ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Վառելիքաէներգետիկ համալիրը վճարումներ չի ստանում

ԵՐԵՎԱՆ, 25 ՅՈՒԼԻՍ, ԲԻԶՆԵՍ ՄԱՄՈՒԼ: Հայաստանի վառելիքաէներգետիկ համալիրում սկսվել է վճարումների պակասի անհետ սուր ճգնաժամ: Շատ վիճակում են հայտնվել համալիրի այնպիսի խոշոր կազմակերպություններ, ինչպիսիք են «Հայնավթամթերքը», «Հայէներգոն» եւ «Հայկոնսդրակս» ղեկավարող կազմակերպությունը, որն իրավունք ունի հանրապետության հետ էներ գակիրների մատակարարման պայմանագրեր կնքել»: Ճշտված տվյալների համաձայն, համալիրի պարտքերն անցնում են 1 մլրդ. դրամից: Վառելիքաէներգետիկ համալիրն սպասարկող «Արդշինբանկի» տեղեկությունների համաձայն, համակարգի ձեռնարկությունների պարտքը բազմիցս գերազանցել է այն վարկերի չափերը, որոնք համալիրին պետք է հատկացվեն հատուկ ինվեստիցիոն ծրագրին համապատասխան:

Կնքվեց «նպատակային փաստաթուղթ»

ՄՈՍԿՎԱ, 25 ՅՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Օրերս Մոսկվայում «Ցեմենտ» կոնցեռնի նախագահ Վ. Ավդեեւի եւ Արարատի ցեմենտ-շիֆերի կոմբինատի գլխավոր տնօրեն Լ. Համբարձումյանի միջեւ ստորագրվեց համատեղ նախապատրաստված «նպատակային փաստաթուղթը», որը ենթադրում է ոչ միայն մեր հանրապետության խոշորագույն կոմբինատներից մեկի առաջին տեխնոլոգիական գծի անխափան աշխատանքը եւ արտադրանքի իրացումը, այլեւ երկրորդ տեխնոլոգիական գծի կառուցումը բաժնետիրական սկզբունքով, ինչի համար էլ հայ ցեմենտագործների պատվիրակությունը մեկնել էր Ռուսաստանի Դաշնության մայրաքաղաք:

Երեւան է ներկրվել 10 հազ. տ մազութ

Հուլիսի 25-ին Երեւանի քաղխորհրդի նախագահ Վահագն Խաչատրյանի մոտ տեղի ունեցած դիսպետչերական խորհրդակցությունը սկսվել է «Ջերմ» ծրագրի նախապատրաստական աշխատանքների քննարկումով: Նախագահը իր տեղակալ Վարդան Վարդապետյանին հանձնարարել է արդեն ստացված 10 հազ. տ մազութի տեղափոխման, վճարման եւ պահեստավորման գրաֆիկ ներկայացնել: Վ. Վարդապետյանին եւ շրջխորհուրդների նախագահներին կարգադրվել է ներկայացուցիչներ ուղարկել անտառատաս շրջաններ՝ վառելափայտի գներին եւ տեղափոխման հնարավորություններին տեղում ծանոթանալու նպատակով:

ՆՏ

Ղարաբաղցիները հայրենիք կվերադառնան Ստավրոպոլից

ՍՏԱՎՐՈՊՈԼ, 22 ՅՈՒԼԻՍ, ՍՆԱՐԲ: Երեք տարի առաջ Ղարաբաղի հյուսիսային շրջանների կորստից հետո Ստավրոպոլի երկրամասում հաստատված տասնյակ ղարաբաղցիներ հուլիսի 27-ին կմեկնեն հայրենիք: Ինչպես հայտնեց Ստավրոպոլի երկրամասի հայ համայնքների համակարգիչ խորհրդի նախագահ Ալբերտ Քոչարովը, այդ օրը Պյատիգորսկից կմեկնի երկու ավտոբուս, որոնք ղարաբաղցիներին կհասցնեն Ստեփանակերտ: «Մենք կապահովենք անվճար երթեւեկություն եւ ցույց կտանք նյութական օգնություն», ասաց Քոչարովը: Նրա խոսքերով, օրեցօր աճում է հայրենիք վերադառնալ ցանկացող ղարաբաղցիների թիվը:

ՔՐԵԱԿԱՆ

Երեք հանցագործությունից մեկը գողություն է

ՆՐԵՎԱՆ, 25 ՀՈՒԼԻՍ, ՍՆԱՐԲ: 1994 թ. առաջին կիսամյակում Հայաստանի ՆԳՆ մարմինները անձանագրել են 5029 հանցագործություն, որ 32 տոկոսով պակաս է անցյալ տարվա նույն ժամանակամիջոցի համեմատությամբ:

ՀՀ դատախազության տվյալների համաձայն, հանցագործությունների 321,6 տոկոսը կազմում են գողությունները, մինչդեռ ծանր հանցագործությունների թիվը նվազել է 2,4 անգամ եւ կազմում է ընդհանուր թվի 28,4 տոկոսը:

Այս տարվա առաջին կիսամյակում արձանագրվել է 114 կանխամտածված սպանություն, 76 ծանր մարմնական վնասվածք, 19 բռնաբարություն, խարդախության 110 դեպք: Նույն ժամանակամիջոցում կատարվել են 60 կողոպուտ եւ 80 ելուզակային հարձակում:

ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՊՀ երկրներում արտադրանքի թողարկումը նվազել է 27.6 տոկոսով

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 22 ՀՈՒԼԻՍ, ATS: Համեմատած անցյալ տարվա միեւնույն ժամանակահատվածի հետ, արդյունաբերական արտադրանքների թողարկումը ԱՊՀ երկրներում այս տարվա առաջին վեց ամիսների ընթացքում նվազել է 27 տոկոսով, հուլիսի 22-ին հաղորդել է Նյու-Յորքի Թայմզը, վկայակոչելով ԱՊՀ երկրների վիճակագրական վարչության տվյալներն ու Իսներֆաքս լրատու ծառայության տեղեկությունները: Այնուամենայնիվ, ըստ վիճակագրական վարչության, այս տարվա մայիսի կես համեմատած, հունիսին այդ արտադրանքների թողարկումը 4 տոկոսով ավելացել է: Մանրամասնելով հաղորդումը, վարչությունը նշել է, որ արտադրության նվազումը Ռուսաստանում կազմել է 25 տոկոս, Ուկրաինայում 36 տոկոս, Թուրքմենստանում 33 տոկոս, Բելառուսում 31,5 տոկոս, Ադրբեջանում 25 տոկոս, իսկ Ղազախստանում 29 տոկոս: Ամենամեծ նվազումը արձանագրվել է Վրաստանում, որտեղ հունվարի համեմատությամբ հունիսին 50 տոկոսի էր հասել: Երկար տարիների անկումներից հետո Հայաստանն ԱՊՀ երկրների թվում միակն է, որ այս տարվա անցած 6 ամիսների ընթացքում արդյունաբերական արտադրանքների թողարկման 4 տոկոսի աճ է արձանագրել, համեմատած անցյալ տարվա նույն ժամանակահատվածի հետ:

ԼԻԲԵՐԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Դ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (7 8852) 151065
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՅԱՄԼԵՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 529221
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Apple Macintosh
համակարգչային սարքավորումը «Ազգ» թերթի
Azg
armenian daily
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԹՈՒՐՔ ՄԱՄՈՒԼ

Ազերիները դժգոհ են գերմանացի հոգեւորականի ճեռնարկումից

Վերջերս Քրիստոնյաների միջազգային համերաշխություն կազմակերպությունը արցախահայության ողբերգությանը նվիրված մի փաստաթուղթ է պատրաստել, որը որպես հավելված բաժանվում է գերմանական մի շարք թերթերի եւ ամսագրերի ընթերցողներին: Այս փաստը խիստ վրդովեցրել է ադրբեջանցիներին: Ստորեւ թարգմանաբար ներկայացվում է «Ջումհուրիյեթի» Մայնցի թղթակցի սույն հարցին նվիրված հաղորդագրությունը՝ առանց մեկնաբանության:

Ադրբեջանը թուրք գերմանական մշակութային ընկերությունը իր դժգոհությունն է հայտնում այն փաստի կապակցությամբ, որ գերմանական որոշ թերթերի եւ ամսագրերի հետ միասին բաժանվում է Քրիստոնյաների միջազգային համերաշխություն կազմակերպության «Հայերի ցեղասպանություն» հայտարարությունը: Ընկերությունը հայտնում է, որ ճշմարտության խեղաթյուրումն ու քրիստոնյա մուսուլմանական առճակատում առաջացնելը ոչ ոքի օգուտ չի կարող բերել: Նման սադրանքներն ու կրոնական բեւեռացումը կհանգեցնեն միայն արյունահեղության ու արցունքների: Ընկերության համանախագահ Նուսրեթ Դելբաստի կողմից տարածված հայտարարությունում նշվում է, որ Լեռնային Ղարաբաղում ապրող եւ իր սերով քրիստոնյաներին օգնության կանչող հայ հոգեւորական Պարգեւ Մարտիրոսյանն ու գերմանացի հոգեւորական Հանս Շտուկելբերգերը երազում են վերակենդանացնել խաչակրաց արշավանքները:

Նշելով, որ ադրբեջանական գյուղերի դեմ ուղղված հարձակումների հետեւանքով մոտ մեկ միլիոն ադրբեջանցիներ լքել են իրենց բնակավայրերը եւ հիվանդ ու քաղցած գոյակռիվ են տալիս լեռներում, ընկերությունը հարց է տալիս. «Արդյոք այդ հոգեւորականը մարդկանց մասին չի՞ մտածում: Հայ-ադրբեջանական հակամարտությանը լուծում փնտրելու փոխարեն նման սադրանքներով զբաղվելն ինչ իմաստ ունի»:

Քրիստոնյաների միջազգային համերաշխություն կազմակերպության փաստաթղթի մեջ ընդգծվում է, թե Լեռնային Ղարաբաղի հայությունը ցեղասպանության սպառնալիքի առաջ է կանգնած եւ ողջ քրիստոնյաներին կոչ է արվում դրամական օգնություն ցույց տալ կազմակերպության ստեղծած օդային կամրջին:

ԲԱՔՈՒ, 25 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Ինչպես արդեն տեղեկացրել ենք, հուլիսի 21-ին Բաքվում Ադրբեջանի արտգործնախարար Հասանովի մամլո ասուլիս է անցկացրել: Մոսկվայում ԱՊՀ ԱԳՆ եւ պաշտպանության նախարարների անցկացրած հանդիպման մասին: Ասուլիսի ժամանակ Հասանովը մանրամասնել է այն կետերը, որոնց պատճառով Ադրբեջանը չի համաձայնվել ստորագրել կոլեկտիվ անվտանգության համաձայնագիրը: Նախ, առաջարկվող նախագծում նշվել է, որ ԱՊՀ րնկեր որոշ բարեփոխումներից հետո, բայց կային նաեւ Ադրբեջանի նման դիտողություններ, որոնց համար այն ուղղակի անընդունելի էր: Մեզ ասում են, թե կարող է այնպիսի իրավիճակ ստեղծվել, որ Ադրբեջանը դառնա փաստաթուղթը չստորագրած միակ պետությունը: Ադրբեջանի կառավարությունը պատրաստ է դեպքերի նման զարգացմանը», ասել է Հասանովը:

Մոսկվայում քննարկվել է նաեւ Ազգային փոքրամասնությունների իրավունքների պաշտպանության

ԱԴՐԲԵՋԱՆ

Հասանով. Մեր սահմանները ինքներս կպաշտպանենք

դունած բոլոր որոշումները պարտադիր են ԱՊՀ անդամ բոլոր երկրների համար: Հասանովն ընդգծել է, որ դա չի համապատասխանում Ադրբեջանի պետական շահերին: Միաժամանակ առաջարկվել է ԱՊՀ երկրներին համատեղված արտաքին քաղաքականություն վարել: Հիմք ընդունելով այն դրույթը, որ արտաքին քաղաքականությունը որեւէ երկրի անկախության ատրիբուտներից է, Հասանովն այս կետը նույնպես անընդունելի է համարել Ադրբեջանի համար: Մեկ այլ կետ պահանջում էր համատեղված ռազմական քաղաքականություն վարել: Այս առթիվ Հասանովը հայտարարել է. «Մենք չենք կարող համադրել մեր ռազմական քաղաքականությունը բռնամական պետության հետ: Մենք չենք կարող նաեւ համաձայնվել, որ մեր սահմանները պահպանվեն ընդհանուր ուժերով, ինչպես առաջարկվում է փաստաթղթում: Մեր սահմանները մենք ինքներս կպաշտպանենք: Չէինք կարող համաձայնվել նաեւ ԱՊՀ ընդհանուր քաղաքացիություն ստեղծելու գաղափարի հետ, քանզի գտնում ենք, որ քաղաքացիությունը բացառապես պետությանը, եւ ոչ թե պետությունների համագործակցությանն առնչվող հասկացություն է: Այս պատճառով էլ ես հայտարարեցի, որ Ադրբեջանը չի կարող ընդունել այս փաստաթուղթը, իսկ երբ այն ընդունվի, մենք չենք ստորագրի: Նշեմ, որ կային պետություններ, որոնք պատրաստ էին անմիջապես ստորագրել առաջարկվող փաստաթուղթը, որոնք այն կարող էին ստորագկոնվենցիան: Հասանովը նշել է, որ Ադրբեջանը որոշակի փոփոխություններ է առաջարկել այդ փաստաթղթի համար, միաժամանակ հաջողել է հասնել այն բանին, որ «Միստերից մեկի ժամանակ ԱՊՀ երկրները փոխադարձաբար ճանաչեն միմյանց ինքնիշխանությունն ու տարածքային ամբողջականությունը, ինչն Ադրբեջանի համար կարեւոր նշանակություն ունի: «Այս կոնվենցիայի ընդունման ժամանակ Հայաստանը հակառակ դիրք էր բռնել եւ միակ պետությունն էր, որ չստորագրեց այն: Հայկական կողմը ջանում է արձանագրել փաստաթղթում այն դրույթը, որ տարածքային ամբողջականությունը բարձրագույն գործոն չէ եւ կարող է խախտվել: Հայաստանն առաջարկում էր շրջում բաժնում նշել, որ յուրաքանչյուր ժողովուրդ, յուրաքանչյուր ազգ իրավունք ունի ետորինել իր ճակատագիրը, այդ թվում անջատել եւ ստեղծել անկախ պետություն: Միաժամանակ, իրավունք ունի անջատվել այլ պետության միանալու նպատակով: Անջատումը կարող է կայանալ մարզի, դաշնության, կոնֆեդերացիայի եւ կամ այլ պետական կառույցի ձեւով: Միաժամանակ հայերը հինգերորդ բաժնում ջանում էին ավելացնել, որ ժողովրդի կամքին հակառակ նրան այս կամ այն պետության կազմում պահելը հակասում է ՄԱԿ-ի հիմնարար սկզբունքներին: Այսինքն, սա մի մեղադրանք էր Ադրբեջանին, թե իբր մենք ուժով ենք պահում Ղարաբաղը Ադրբեջանի կազմում», վերջում նշել է Հասան Հասանովը:

ՌՈՒՍ ԸՆԴԴԻՄՈՒԹՅՈՒՆ

«30-40 տարի անց Ռուսաստանը կլինի ազգային ուժեղ պետություն»

ԿՐԱՍՆՈՅԱՐՍԿ, 23 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՄԱ-ՊՐԵՍ-ՄՆԱՐՔ: Ինչպես հայտարարեց ընդդիմության ղեկավարներից Պյոտր Ռոմանովը, որը Դաշնության խորհրդի պատգամավոր է, «Ենիսեյ» ֆինկոմբինատի ղեկավարը, Ռուսաստանի հետագա զարգացումը, նրա կարծիքով, ընթանալու է երկու փուլով: Առաջինում՝ 3-4 ամիս անց, կգա նոր կառավարություն (ներկայիս կառավարությունը Բորիս Ելցինի կողմից կարձակվի), որը մարդկանց կստիպի աշխատել, դիմելով կոշտ միջոցների, բայց ոչ 1937-ի ոճով: Նման քաղաքականությունը ռուսաստանցիները 2-3 տարում ավելի չեն հանդուրժի: Ուստի մինչեւ երկրորդ փուլը պետք է մշակել մի գաղափարախոսություն, որով երկիրը թեւակոխելու է 21-րդ դար: Ռոմանովի կարծիքով, նրա հիմնական կարգախոսներն են լինելու պետականությունը, հայրենասիրությունը, ռուսական ազգայնականությունը, բարգավաճումը: Մենք ուզենք, թե չուզենք կանխագուշակում է Ռոմանովը, 30-40 տարի անց Ռուսաստանը ազգային ուժեղ պետություն է լինելու:

Ռոմանովը հայտարարեց, որ հաղթական դաշնակիցներից ամենից շատ հարգում է Գենադի Զյուգանովին, Աման Տուլեեւին, Միխայիլ Լապշինին եւ Սերգեյ Բաբուրինին: Դրա հետ մեկտեղ նա նշեց, որ կա «ընդդիմության մի մաս, որը խելամիտ գաղափարներ չի տալիս հասարակությանը»: Ռոմանովն արտահայտվեց Ռուսաստանի Դաշնության նախագահի եւ կառավարության ոչ կոնստրուկտիվ քննադատության դեմ, թեեւ ընդդիմության խնդիրն է «շնչել նրանց ծոծրակին, ինչպես հարյուրմետրանոց վազքատարածքում, եւ թույլ չտալ, որ նրանք»: Ալեքսանդր Ռուցկոյի հետ իր հարաբերությունների վերաբերյալ հարցին Ռոմանովը պատասխանեց, որ իրենք գործընկերներ են «Համաձայնություն հանուն Ռուսաստանի» կազմակերպության գծով:

■ Չենք է առգրավվել ռուսաստանյան բանակի մայորից: *Կրասնոյարսկի մարզի Եմելյանովոյի օդանավակայանի աշխատակիցները մի կանցից եւ ռուսաստանյան բանակի մայորից առգրավել են «Լոգեր» մակնիշի 11 ատրճանակ, 6 բռնակից եւ մոտ 1 միլիոն փամփուշտ: Կասկածելի բեռը փոխադրվում էր Մոսկվայից, իսկ, ինչպես ենթադրվում է, մայորանդամ էր հասցվել երկրագործական Լեհաստանից, զրոմ է երկրամասային մամուլը:* Մեսրոպ

ՏԱՄԱՌՈՍ

Կուչման ուզում է համաձայնագիրն ստորագրել Կիեւում

ԿԻԵՎ, 25 ՅՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Ուկրաինայի նախագահ Լեոնիդ Կուչման հայտարարել է, որ ճիշտ կլիներ, եթե ռուս-ուկրաինական բարեկամության եւ համագործակցության համաձայնագիրը ինքն ու Բորիս Ելցինը ստորագրեին Կիեւում: Միաժամանակ նա նշել է, որ Ելցինի Կիեւ կատարելիք այցի ժամկետը ճշտված չէ: Կուչման նշել է, նաեւ, որ նոր համաձայնագիրը ոչ մի դեպքում չի նախատեսի խորհրդային տիպի հարաբերություններ Մոսկվայի եւ Կիեւի միջեւ, այն պետք է արտահոսի իրավահավասար, բարիդրացիական համագործակցություն:

Լատվիայի վարչապետի նոր թեկնածու

ՌԻԳԱ, 25 ՅՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Յուլիսի 25-ին Լատվիայի ազգային պահպանողական կուսակցությունը պաշտոնապես նախագահ Ուլմանիսին առաջարկեց վարչապետի իր թեկնածուին՝ Անդրեաս Կաստինշին: Եթե նախագահը հավանություն տա, ապա Կաստինշը առաջարկ կստանա կազմել նոր կառավարություն հրաժարական տված Վալդիս Բիրկավսի փոխարեն:

ՏԱՄԱՌՈՍ

Բելառուսի ժողովրդական շարժման պառակտվելու մասին լուրերը կեղծ են

ՄԻՆՍԿ, 23 ՅՈՒԼԻՍ, ՍՆԱՐՓ-ԻՄԱ-ՊՐԵՍ: Ինչպես հաղորդեց Բելառուսի ժողովրդական շարժման մամլո ծառայությունը, կազմակերպության պառակտվելու մասին զանգվածային լրատվության միջոցների կողմից տարածվող լուրերը չեն համապատասխանում իրականությանը: Փոխկապակցման կոմիտեի կազմից կոմկուսի եւ մյուս կազմակերպությունների ղեկավարության դուրս գալը բնավ չանդրադարձավ շարժման վրա: Վերջինս պատրաստվում է Գերագույն խորհրդի ընտրություններին եւ համալրում է իր շարքերը: Ներկայումս քննարկվում են ժողովրդական շարժման մեջ «Բանակի եւ ժողովրդի դաշինք» միավորման, ինչպես նաեւ «Կրթություն, գիտություն, առաջադիմություն» հասարակական շարժման ընդունելու մասին դիմումները:

Շուտով Ֆրանսիայում կնշանակվի Ադրբեջանի դեսպան

ԲԱՔՈՒ, 23 ՅՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ-ՏԱՊԱՆ: Մոտ ժամանակներս Ֆրանսիայում կնշանակվի Ադրբեջանի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան: Այդ պաշտոնը կտրվի ԱԳՆ աշխատակից Միժա Էյվազովային: Արտաքին քաղաքական գերատեսչությունն արդեն Ֆրանսիայի ԱԳՆ է ուղարկել համապատասխան փաստաթղթեր Էյվազովայի անունով: Միժա Էյվազովան ավարտել է Ադրբեջանի պետական լեզվագրական ինստիտուտի ֆրանսերենի ֆակուլտետը եւ երկար ժամանակ աշխատել Ռուսաստանի ԱԳՆ-ում:

ՎՐԱՑ-ԱԲԽԱԶԱԿԱՆ

Եւրոպան եւ ՄԱԿ-ը Վրաստանին առաջարկում են դուրս գալ Կոդորիից

Արեւմտյան Վրաստանի Զուգդիդիի շրջանում գտնվող դիտորդների կարծիքով, Գալիի շրջանում խախտվում է հրադադարի համաձայնագրի կետերից մեկը, որի համաձայն անվտանգության գոտում չպետք է լինի ոչ մի զինված կազմավորում, այդ թվում եւ միլիցիայի: Վրացական կողմը պնդում է, որ իրենց միլիցիայի աշխատակիցներ են ներկայացնում հակամարտության մասնակից զինյալները, որոնք զգեստավորված են տեղի իրավապահ մարմինների հատուկ համազգեստներով: Նրանք ռուսաստանյան խաղաղարար ուժերի հետ մասնակցում են պարեկություններին: Նոր փախստականների վկայությամբ, որոնց արխազներն ստիպել են լքել Գալիի շրջանը խաղաղարար ուժերի մուտքից հետո, խաղաղ բնակիչների վրա հարձակումները շարունակվում են, մի մասն արտաքսան է գտնում անտառներում, մյուսները անցնում են Զուգդիդիի շրջանի տարածք:

Իրենց հերթին, Եւրոպական ընկերակցության եւ ՄԱԿ-ի ներկայացուցիչները Վրաստանին առաջարկեցին կատարել 1993 թ. հուլիսի 14-ին Սոչիում ստորագրված համաձայնագիրը: Այդ փաստաթղթի համաձայն Վրաստանը պարտավոր է իր զինված կազմավորումները դուրս բերել Կոդորի կիրճից:

ՆՏ Մեսրոպ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՎԻԱՈՒՂԻՆԵՐ

ՉՎԱՑՈՒՑԱԿ

1994 թվականի հուլիսի 1-ից մինչեւ հուլիսի 31

Երեւանից (Զվարթնոց) | Երեւան

Օրերը	Օդանավ	Մեկնում	ժամանում	Չվերթ	Նպատակակետը	Չվերթ	Մեկնում	ժամանում
-2-----	ՏՈՒ-154	08.00	10.55	R3 1241	ԱԹԵՆՔ	R31242	12.10	*16.30
1-3-5--	ՏՈՒ-134	08.20	11.25	R3 7117	ԱՇԳԱԲԱԴ	R3 7118	12.25	13.45
-2-----	ՏՈՒ-154	08.00	14.00	R3 1241	ԲԵՅՐՈՒԹ	R3 1242	09.00	*16.30
-2--5--	ՏՈՒ-154	13.50	21.00	R3 7095	ԵԿԱՏԵՐԻՆԲՈՒՐԳ	R3 7096	23.00	*00.35
------7	ՏՈՒ-134	08.00	10.15	R3 105	ԹԵՀՐԱՆ	R3 106	11.45	13.10
1234567	ՏՈՒ-154	06.20	09.00	R3 910	ՄՈՍԿՎԱ	R3 909	10.20	12.45
---45--	ՏՈՒ-154	13.00	18.15	R3 894	ՄՈՍԿՎԱ	R3 893	19.50	22.15
123--67	ԻԼ-86	13.00	18.15	R3 900	ՄՈՍԿՎԱ	R3 899	19.50	22.40
--3--6-	ՏՈՒ-154	08.20	19.45	R3 7091	ՆՈՎՈՍԻԲԻՐՍԿ	R3 7092	22.45	*02.55
-2-4-6-	ՏՈՒ-134	13.50	18.00	R3 7207	ՌՈՍՏՈՎ	R3 7208	23.00	*00.30
---4---	ՏՈՒ-154	12.00	18.15	R3 9037	ՍԱՄԱՐԱ	R3 9038	21.00	22.30
----5--	ՏՈՒ-154	11.00	17.15	R3 9015	Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ	R3 9016	19.30	22.50
1234567	ՏՈՒ-134	07.30	08.45	R3 7167	ՍՈՉԻ	R3 7168	10.45	12.00
---4---	ԻԼ-86	04.05	10.00	R3 9827	ՓԱՐԻԶ	R3 9828	21.00	*04.00

Երեւանից (Էրեբունի) | Երեւան

Օրերը	Օդանավ	Մեկնում	ժամանում	Չվերթ	Նպատակակետը	Չվերթ	Մեկնում	ժամանում
1-3-5--	ՅԱԿ-40	10.45	11.35	ՐЮ-27	ԹԲԻԼԻՍԻ	ՐЮ-28	13.35	14.25
1234567	ՅԱԿ-40	08.00	09.30	ՐЮ-45	ՄԻՆ-ՎՈԴԻ	ՐЮ-46	11.30	13.00
1234567	ՅԱԿ-40	11.30	13.00	ՐЮ-43	ՄԻՆ-ՎՈԴԻ	ՐЮ-44	15.00	16.30
1234567	ՅԱԿ-40	14.30	16.00	ՐЮ-47	ՄԻՆ-ՎՈԴԻ	ՐЮ-48	18.00	19.30
1234567	ՅԱԿ-40	08.30	10.15	ՐЮ-17	ՍՏԱՎՐՈՊՈԼ	ՐЮ-18	11.45	13.30
--3-5-7	ՅԱԿ-40	14.45	16.30	ՐЮ-3	ՍՏԱՎՐՈՊՈԼ	ՐЮ-4	18.45	20.30
-2-4-6-	ՅԱԿ-40	09.00	10.15	ՐЮ-29	ՎԼԱԴԻԿԱՎԿԱԶ	ՐЮ-30	11.45	13.30

* ժամանումը հաջորդ օրը

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմեք ՀԱ գրասենյակներ կամ Ձեր ճամփորդական գործակալին:
Հեռ. 53-05-82, 53-06-62

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Կոմունիստական դրոշակադրման տասնյակ տարիներ ամբողջական կնիքով համոզում և համատարած խաղացել էր, որ սոցիալիստական սեփականությունը սրբազան է, և օրենսդիրը պետական և հանրային գույքի նույն հափշտակման համար սահմանել էր ավելի խիստ պատիժ, քան անձնական գույքի հափշտակման համար։

Այսպես՝ 10 հազարից բարձր, ասենք, 11 հազար ռուբլի արժեք ունեցող սեփական ավտոմեքենայի գողության համար սահմանված էր ազատազրկում մինչև հինգ տարի ժամանակով կամ ուղղիչ աշխատանքներ մինչև երկու տարի ժամանակով։

Իսկ երբ նույն այդ ավտոմեքենան գողացվել է ավտոկայանից, երբ դրա պահպանության համար պատասխանատու էր պետությունը, ապա սահմանված էր ազատազրկում ութից մինչև 15 տարի ժամանակով

ված պատժաչափերի տարբերությունը։ Դրանք ամփոփվել, ձուլվել են միմյանց մեջ և դարձել միասնական, ընդհանուր։

Նոր օրենքով գույքի առանձնապես խոշոր չափերի հափշտակումները, երբ կատարվել են տարբեր եղանակներով, որակվում են տարբեր հոդվածներով, ըստ հափշտակման եղանակի։ Օրինակ, երբ գողության միջոցով (եղանակով) կատարված առանձնապես խոշոր չափերի հափշտակումը որակվում է գողության համար նախատեսված հոդվածով, ապա ավազակությունը ավազակության միջոցով կատարված հափշտակման համար նախատեսված հոդվածով։

Նախկին օրենքով գույքի առանձնապես խոշոր չափերի գողության և ավազակության միջոցով կատարված հափշտակման համար, որքան էլ արտառոց և տարօրինակ է, սահմանված էր նույն պատիժը։

Ճիշտ է վարվել օրենսդիրը, երբ առանձնացրել է կողոպուտի միջոցով կատարված խոշոր և առանձնապես խոշոր չափերի գույքի հափշտակումը և առանձնապես խոշոր չափի կողոպուտի համար սահմանել է ազատազրկում վեցից մինչև 13 տարի ժամանակով։

Սակայն, որքան էլ տարօրինակ է, չի առանձնացրել ավազակության միջոցով կատարված խոշոր և առանձնապես խոշոր չափերի գույքի հափշտակումը և, նշանակություն չտալով հափշտակման գույքի չափերին, սահմանել է ազատազրկում չորսից մինչև 10 տարի ժամանակով։

Ասացվում է, որ երբ մեկը կատարել է նվազագույն աշխատավարձի հարյուր հիսնապատիկը գերազանցող գույքի հափշտակում կողոպուտի միջոցով, ապա պետք է պատժվի ազատազրկման, ինչպես նշվեց, վեցից մինչև 13 տարի ժամանակով, իսկ նույն չափի հափշտակումը ե-

րով 2 հազարից մինչև 5 հազար ռուբլի (այսինքն 10 դրամից մինչև 25 դրամ)։ Իսկ երբ գողացած գույքի արժեքը գերազանցում է նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկը, թեկուզև ընդամենը մեկ լումայով, ապա արարքը որակվում է որպես խոշոր չափի գողություն, և անձը կարող է դատապարտվել ազատազրկման երեքից մինչև ութ տարի ժամանակով։

Հետևաբար, երբ նվազագույն աշխատավարձի միապատիկից մինչև հիսնապատիկ չափի (գումարի) գողության համար սահմանվել է նույն պատիժը, ապա դրանք գերազանցող մեկ լումայի գողության համար սահմանվել է, ինչպես նշվեց, ազատազրկում ութ տարի ժամանակով։

Հարց է ծագում, արդյոք նման պատիժ սահմանելը տրամաբանական է, և արդյոք այն բխում է սոցիալական արդարության սկզբունքից։

ԻՐԱՎԱԿԱՆ

Գույքի հափշտակման վերաբերյալ քրեական օրենսգրքում կատարված փոփոխությունների մասին

Ներկայացվող նյութը թեև մասնագիտական է, սակայն հուսով ենք, որ այն զուգորդված է նաև դրական հարցերի հետ և, բացի այդ, վաղուց լույս չեն տեսնում Իրավաբանների միության թերթն ու ամսագիրը, նպատակահարմար գտանք հրապարակել սույն հոդվածը, հույս ունենալով, որ կհետաքրքրի մեր բոլոր ընթերցողներին։

կամ մահապատիժ։

Տարօրինակ էր նաև այն, որ երբ հափշտակած գույքի դրամական արտահայտությունը կազմում էր 9999 ռուբլի 99 կոպեկ, ապա արարքը որակվում էր ըստ հափշտակման եղանակի (միջոցի), որը պետք է ճիշտ համարել։

Սակայն, երբ հափշտակված գույքի արժեքը ավելանում էր ընդամենը մեկ կոպեկով, և այն մտնում էր 10 հազար ռուբլու սահմանը, ապա անկախ հափշտակման եղանակից արարքը որակվում էր միայն ըստ հափշտակված գույքի չափի, չարաբաստիկ 93 պրիմ հոդվածով, որը նախատեսում էր ազատազրկում ութից մինչև 15 տարի ժամանակով կամ մահապատիժ։

Ի դեպ, 1932 թվականի օգոստոսի 7-ի չարաբաստիկ օրենքը, որը գործեց մինչև 1947 թվի հունիսի 4-ը, մահապատիժ էր նախատեսել նաև անկախ հափշտակվածի չափերից, իսկ մեղմացուցիչ հանգամանքների առկայության դեպքում, ազատազրկում 10 տարուց ոչ պակաս ժամանակով, գույքի բռնագրավմամբ։ Ընդ որում, սոցիալիստական սեփականության հափշտակումներ կատարողներին այդ օրենքն անվանում էր «ժողովրդի թշնամիներ»։

Մինչդեռ տրամաբանությունը թելադրում է, որ գույքի հափշտակման եղանակի ու չափի համակցությունը պետք է լինի արարքը որակելու հիմնական հասկացությունը, չափանիշը, էտալոնը, առանցքը։

Գույքի հափշտակման եղանակները (միջոցները) են գողությունը, կողոպուտը, ավազակությունը, խարդախությունը, յուրացումը, վատնումը և գույքի հափշտակումը պաշտոնական դիրքը չարաշահելու միջոցով։

Դեռ 1990 թվի նոյեմբերից ՀՀ սեփականության մասին օրենքով սահմանվեց սեփականության ձևերի հավասարության սկզբունքը։ 1992 թվի մայիսի 11-ին ՀՀ Գերագույն խորհուրդը օրենք ընդունեց ՀՀ քրեական օրենսգրքում փոփոխություններ ու լրացումներ կատարելու մասին։

Այդ օրենքով վերացվել է պետական կամ հանրային գույքի հափշտակման և անձնական գույքի հափշտակման համար նախատես-

Մինչդեռ ավազակության հասարակական վտանգավորության աստիճանը անհամեմատ բարձր է։

Դրական պետք է համարել նաև քրեական օրենսգրքում կատարված այն փոփոխությունը, որով հանվել, վերացվել է տուժողին զգալի վնաս հասցնել հասկացությունը, դրա փոխարեն սահմանվել են խոշոր և առանձնապես խոշոր չափի հասկացությունները, որոնք նախկին օրենքով անձնական գույքի նկատմամբ սահմանված չէին, իսկ զգալի վնասը մեկնաբանվում էր կամայական, քանի որ օրենսդրական կարգով այն սահմանված չէր, իսկ դատական պրակտիկայում երբեմն հարյուր ռուբլին էին զգալի վնաս համարում, երբեմն էլ՝ հազար ռուբլին, պատճառաբանելով տուժողի նյութական վիճակը։

Այսպիսով, Հայաստանի Հանրապետության Գերագույն խորհրդի նշյալ օրենքը վերացրեց նախկին Խորհրդային Միության տասնյակ տարիներ գործող վերոհիշյալ անհեթեթությունները։

Այդուհանդերձ նոր օրենքում, իմ կարծիքով, նույնպես կան թերություններ։ Այսպես.

Գույքի մանր հափշտակումը չի տարածված անձնական գույքի վրա, որով և խախտվել է սեփականության ձևերի հավասարության սկզբունքը։ Ասացվում է, որ երբ անձը պետական հիմնարկ կամ ձեռնարկություն մուտք գործելով է գողացել մինչև նվազագույն աշխատավարձի չափը չգերազանցող արժեք ունեցող գույք, ապա այդ արարքը դիտվում է որպես գույքի մանր հափշտակում, երբ նույնիսկ այն կատարվում է մի խումբ անձանց կողմից նախապես համաձայնությամբ գալով, և այն կատարողը քրեական պատասխանատվության չի ենթարկվում, այլ ենթարկվում է վարչական տույժի։

Իսկ երբ բնակարան կամ շինություն մուտք գործելով է գողացել քաղաքացու անձնական գույքը, թեկուզև նվազագույն աշխատավարձից զգալի պակաս արժեքով, ապա կենթարկվի քրեական պատասխանատվության ՀՀ քր. օր-ի 86 հոդվածի 2-րդ մասով, որը նախատեսում է ազատազրկում երկուսից մինչև վեց տարի ժամանակով։

թե այն կատարվել է ավազակության միջոցով, ապա անձը պետք է դատապարտվի ազատազրկման չորսից մինչև 10 տարի ժամանակով։

Մինչդեռ հանրահայտ է, որ ավազակության հանրության համար վտանգավորության աստիճանը անհամեմատ բարձր է, քան կողոպուտինը։

Ինչպես հայտնի է, կողոպուտը գույքի բացահայտ հափշտակումն է, որը երբեմն զուգորդվում է տուժողի կյանքի և առողջության համար ոչ վտանգավոր բռնության հետ, իսկ ավազակությունը գույքին տիրանալու նպատակով կատարված հարձակումն է, որը զուգորդված է հարձակման ենթարկված անձի (տուժողի) կյանքի կամ առողջության համար վտանգավոր բռնության հետ։

Դառնանք թվերին։

Ինչպես հայտնի է, նախկին օրենքով գույքի հափշտակումը որակվում էր ոչ միայն ըստ հափշտակման եղանակի, այլև ըստ հափշտակման տեսակների (մանր, զգալի, խոշոր և առանձնապես խոշոր չափերի հափշտակում)։

Ցավոք, այդ սկզբունքը (չափերը) պահպանվել է նաև նոր ընդունված օրենքում։

Ըստ ՀՀ Գերագույն խորհրդի 1993 թվականի հունիսի 21-ի որոշման, գույքի մանր հափշտակում է համարվում ՀՀ նվազագույն աշխատավարձի չափը չգերազանցող գումարի (արժեքների) հափշտակումը, զգալի չափի՝ նվազագույն աշխատավարձի չափից մինչև հիսնապատիկ չափը, խոշոր չափի՝ հիսնապատիկից մինչև հարյուր հիսնապատիկը և առանձնապես խոշոր չափի՝ նվազագույն աշխատավարձի հարյուր հիսնապատիկ չափը գերազանցող գումարի (արժեքների) հափշտակումը։

Այսպիսով, մեկ լումա ավել հափշտակումը առաջ է բերում հափշտակման որակյալ տեսակ, և այդ մեկ լումայի պատճառով պատիժն ավելանում է ոչ թե համամասնորեն, համաչափորեն, այլ թռիչքաձև։

Օրինակ, երբ գողացած գույքի չափը (արժեքը) չի գերազանցում նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկը, ապա անձը կարող է պատժվել ազատազրկման մինչև երկու տարի ժամանակով կամ տուգան-

Հավանական է, որ մեկ լումա ավելացնելով հափշտակումը խոշոր չափի համարելը, կամ մեկ լումա պակասեցնելով՝ ոչ խոշոր չափի հափշտակում դարձնելը և մինչև մեկ կամ մանրամասն չափի պատիժ նշանակելու նման սողանցքների առկայության պայմաններում չի բացառվում արարքի որակման և պատժի նշանակման կամայականության հնարավորությունը։

Ուստի, գույքի հափշտակումն ավելի ճիշտ ու օբյեկտիվ որակելու և արդար, օրինական ու համաչափ պատիժ նշանակելու համար անհրաժեշտ է գույքի հափշտակման համար պատիժ նշանակելիս ելակետ ընդունել նվազագույն աշխատավարձի չափը և դրան գերազանցող յուրաքանչյուր միապատիկին համապատասխանաբար ավելացնել պատժաչափը, մինչև օրենքով նախատեսված առավելագույն սահմանը և ոչ թե արհեստական կերպով հափշտակման տեսակներ հորինել (մանր, զգալի, խոշոր, առանձնապես խոշոր)։

Ի դեպ, ամերիկյան մի դատավոր պատիժ նշանակելիս հաշվել է, որ մեկ դոլարի հափշտակումն առաջ է բերում 94 րոպե և 7 վայրկյան կալանք և կրակից 2 դոլար արժողությամբ արդուկ գողանալու համար նշանակել է կալանք 3 ժամ 8 րոպե 14 վայրկյան։

Նման ձևով պատիժ նշանակելու սկզբունքի շնորհիվ հնարավոր կլինի նշանակել այնպիսի պատիժ, որը թվաբանական հաշվարկով ուղիղ համեմատական կլինի հափշտակած գույքի արժեքին։

Պատիժ նշանակելիս թեպետ պետք է հաշվի առնել նաև անձը, սակայն գույքի հափշտակման դեպքում հանցագործության ծանրությունը, նրա հասարակական վտանգավորության աստիճանը որոշվում է ոչ թե նրանով, թե ով է կատարել, այլ որոշվում է հափշտակած գույքի արժեքով։ Այսինքն պատիժ նշանակելիս ելակետ պետք է ընդունել հափշտակած գումարի և նշանակվող պատժի համամասնությունը, համաչափությունը։

ՍԱՄՎԵԼ ՂԱՐԻԲՅԱՆ,
Խորհրդային շրջանի իրավաբանական կոնսուլտացիայի փաստաբան

ԹՈՒՐՔԻԱ

Տիկին Զարաքոլուն դատվում է «Հայկական տաբուի» պատճառով

Ինչպես «Ազգ»-ն արդեն գրել է այս տարվա մարտի 2-ի և 10-ի համարներում, 1993 թ. նոյեմբերին Թուրքիայում լույս էր տեսել ֆրանսիացի պատմաբան Իվ Տերնոնի «Հայեր. մի ցեղասպանության պատմություն» գրքի (Փարիզ, 1977 թ., Սեոյ) թարգմանությունը։ Թուրքական հրատարակությունը կրում է «Հայկական տաբու» վերնագիրը։ Սակայն 1994 թ. հունվարի 5-ին Թուրքիայում գրքի տարածումն ու վաճառքն արգելվել էին, իսկ թուրք հրատարակիչներ տիկին Այշե Նուր Զարաքոլուի և նրա ամուսնու՝ Ռագիփ Զարաքոլուի դեմ դատ էր բացվել։

Ինչպես հաղորդում է Փարիզում լույս տեսնող «ՀՔԸՄ տեղեկագիրը», դատական վերջին նիստը տեղի է ունեցել հուլիսի 4-ին։ Թուրքական «Այդինլիք» թերթի թղթակցից ստացված տեղեկությունների համաձայն, այդ նիստի ընթացքում ակնհայտորեն անիրազեկ դատախազը սկզբում կարծել է, թե տիկին Զարաքոլուն գրքի ոչ թե հրատարակիչն է, այլ հեղինակը։ Թյուրիմացությունը հարթվել է միայն դատապաշտպանի միջամտությունից հետո։ Քիչ էր մնացել

դատական ատյանի անդամները դիմեն Անկարայում Ֆրանսիայի դեսպանությանը, որպեսզի բացատրություն պահանջեն դոկտոր Իվ Տերնոնից, սակայն այդ մտքից հրաժարվել են չափազանց մեծ աղմուկ չհանելու համար։ Մինչդեռ տիկին Այշե Նուր Զարաքոլուն ատյանին հետևյալ հայտարարությունն է արել. «Անքաղաքակիրթության հրահրման մեղադրանքով այս գրքի դեմ սարքված դատավարությունը միանգամայն անհեթեթ է, քանզի աշխատությունը գրված է ընդդեմ ցեղասպանության։ Դա Օսմանյան կայսրության ժամանակաշրջանում գործադրված հայերի ցեղասպանությանը վերաբերող հետազոտություններից է։ Որպես թուրք մտավորական, ես հպարտ եմ, որ նման գիրք եմ հրատարակել, բայց ձեր փոխարեն ամաչում եմ այս գրքի հանդեպ առկա վերաբերմունքից։ Վստահ եմ, որ պատմությունը կմեծարի դրա հեղինակին և ինձ, քանզի համարձակվել եմ այդ գիրքը հրատարակել Թուրքիայում։ Եվ երբ բանտարկվեմ, դա կլինի Թուրքիայում առկա նաև մեկ ուրիշ տաբուի (արգելքի)՝ քրդական դատի պատճառով»։

1980 թ. սեպտեմբերի 12-ի զինվորական հեղաշրջման հետևանքով նախագահ դարձած Քենան Էվրենի օրոք 1982 թ. ընդունված թուրքական սահմանադրության համաձայն տիկ. Զարաքոլուն հանցավոր է «հանրային կարծիքի ապակողմնորոշման» համար։ Սակայն դատախազը պահանջել է, որ նա դատվի «անքաղաքակրթության հրահրման» համար։

Դատական հաջորդ նիստը կկայանա օգոստոսի 31-ին։

Տիկ. Զարաքոլուին օգնելու նպատակով Իվ Տերնոնը առաջարկում է գրքի թուրքերեն հրատարակությունը տարածել եվրոպայի թուրքական շրջանակներում։ Իվ Տերնոնը դատն անվանում է «անընդունելի [illegible]»։ Նա խորապես հիացած է Զարաքոլուների [illegible] խիզախությամբ, որոնք Թուրքիայում խոսում են հայերի ցեղասպանության մասին։ Ի դեպ, այդ դատն [illegible] Գերմանիայում թուրքերի [illegible] հրատարակչությամբ։ Իվ Տերնոնի կարծիքով, եվրոպայի թուրք համայնքներում է տեղեկատվական գործունեություն ծավալել։ [illegible] այն, որ դատ է բացվել շուրջ 20-ամյա վաղեմություն ունեցող գրքի պատճառով, մինչդեռ նույն թեմայով այժմ [illegible] աշխատություններ կան։

Պատրաստեց
ՊԵՏՐՈՍ ՔԵՐԵՐՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ միջազգային

Մարշալ Կիմ Իր Սենն իր երկարատեւ իշխանության տարիներին կատարելության հասցրեց առավելագույն վճռակամությունը: 1950 թ. սեփական նախաձեռնությամբ եւ միայն Ստալինի համաձայնությամբ սանձազերծելով «սառը պատերազմի» ժամանակաշրջանում առավել արյունալի Կորեական պատերազմը (2,5 միլիոն սպանված), նա 1954-ից հետո հաստատեց մոլորակի ամենադաժան բռնակալական վարչակարգերից մեկը: Սոցիալիզմի ճամբարում եղած բոլոր հակամարտություններում նա միշտ պաշտպանում էր վարպետաՊեկինի հետ հարաբերությունների վերահաստատման իր հետ դիվանագիտական հարաբերությունների խզման համար, այլեւ մանավանդ այն պատճառով, որ Հյուսիսային Կորեան իր միջուկային սպառնալիքներով նպաստում է Ասիայում անհրկայությանը եւ այդպիսով դժվարացնում Չինաստանի եւ ԱՄՆ-ի լայն դաշինքը:

Ճապոնիայում եւս աջ ուժերը նպաստավոր դիրք են բռնել ԿԺԴՀ-ի նկատմամբ: Նրանց համար ցանկալի է տեսնել մեկ կամ երկու միջուկային Կորեա, որոնք կի խթաններեն հայրենասիրական ազգային ար-այլեւ մեծ դերակատար, որը կարողացել էր Հյուսիսային Կորեան դարձնել գործակալներից եւ անօրեններից զերծ երկիր»:

Վիետնամը նույնպես վաս է տրամադրված ԿԺԴՀ-ի հանդեպ, քանի որ Կիմ Իր Սենը ժամանակին աջակցել էր «կարմիր քմերներին» ընդդեմ Վիետնամի:

Բայց ամենակարեւորը բերեւս Չինաստանի դիրքորոշումն է: Նա չի կարողանում մոռանալ ԿԺԴՀ-ում իշխող ընտանիքի հետ իր երբեմնի լուրջ վեճերը: 1945 թ. կորեացի կոմունիստների կայքերի մեծամասնությունը պաստառավեց Մաո Ցզեդու-

ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ԱՍԻԱ

Կորեայում վճռորոշ դեր կխաղա Չինաստանը

Հյուսիսային Կորեայի բռնապետ Կիմ Իր Սենի մահից հետո Ասիայում ստեղծվել է բավական անորոշ կացություն: Ամեն ինչ այժմ կախված Կորեայի նկատմամբ Չինաստանի ապագա դիրքորոշումից:

գույնի դաշտ: Մասնավորապես, դեմ էր Խրուշչովին եւ Տիտոյին, 1972 թ. Չինաստանի նոր դիվանագիտության տարիներին բեմադրած էր տրամադրված Չժոու Էն Լայի հանդեպ, իսկ 1978 թ. պաշտպանեց «կարմիր քմերներին» ընդդեմ Վիետնամի: Հայտնի է նրա համակրանքը Չաուշեսկուի հանդեպ, որը նրան կանչում էր ծոնել ուղին ժողովրդի անունից:

Վերջին տասը տարում ԿԺԴՀ-ի ազգային համախառն արտադրանքի կրճատումը կազմեց ավելի քան 50 տոկոս: Այնուամենայնիվ, Հարավային Կորեայում շատերը ափսոսանքով են հիշում Կիմ Իր Սենին, որի միջուկային սպառնալիքների շնորհիվ իրենք Ասիայում հայտնվեցին բավական լավ դրություններում: Հյուսիսային Կորեան աշխարհում ամենամեկուսի երկիրն է, եւ նույնիսկ Չինաստանի հետախուզական ծառայությունները չեն կարողանում ստույգ ասել, թե որքան կայուն կլինի նոր ղեկավար Կիմ Չոն Իրի իշխանությունը: Հայտնի է միայն, որ նրան ընդդիմանում են հորեղբայրը, խորթ մայրը եւ խորթ եղբայրը: Հայտնի է նաեւ, որ ծեր մարշալ Օ Չին Ուի գլխավորած կորեական բանակը բնավ չի սիրում նոր ղեկավարին, իսկ չինացիներն իրենց հերթին տեղեկություններ են տարածում այն մասին, որ մեկ ամիս առաջ Կիմ Չոն Իրը դաժանորեն մահապատժի է ենթարկել ընդդիմադիր մի խումբ երիտասարդ սպաների:

Այդուհանդերձ, ԿԺԴՀ-ի նոր վարչակարգի ապագան կախված է ավելի շատ հարեւան ասիական երկրների դիրքորոշումից: Ասիայի պահպանողական ուժերը Փենյանի վարչակարգը կարեւոր խոչընդոտ են համարում Պեկինի գերիշխանական նկրտումների ճանապարհին: Մասնավորապես Թայվանը գաղտնաբար օժանդակում է Կիմ Չոն Իրին, որով ոչ միայն ուզում է Սեուլի վարչակարգին պատժել 1987 թ. հանդեպ

դարացնեն Ճապոնիայի միջուկային ծրագրի անհրաժեշտությունը: Արդեն իսկ 1993 թ. վերջերին Տոկիոն ներմուծեց պլուտոնիումի մի խոշոր քանակություն:

Ինչ վերաբերում է նախկին կոմունիստական ճամբարի երկրներին, Կիմ Չոն Իրը կարող է աջակցություն ակնկալել բերեւս միայն Ֆիդել Կաստրոյից:

Ռուսաստանը, որը նախկինում միշտ աջակցել էր ԿԺԴՀ-ին, նույնիսկ Գորբաչովի օրոք, ներկայումս իրականում հարավկորեական քարտն է խաղարկում Սիբիրի զարգացմանը նպաստելու համար: Նույնիսկ Ղազախստանում, որտեղ դեռ խորհրդային ժամանակներից ապրում է կորեական փոքրամասնություն, որն այսօր ռուսախոս է դարձել, նախագահ Նազարբաեւի շատ ազդեցիկ խորհրդականներից մեկը հարավկորեացի դոկտոր Բանգն է, որը հանրահայտ մուն աղանդի հետեւորդներից է:

Քաղաքական գործիչների մեջ նախկին ԱՊՀ-ում միակ բացառությունը բերեւս Վլադիմիր Ժիրինովսկին է, որը Կիմ Իր Սենի մահվան առիթով ասաց. «Կիմ Իր Սենը ոչ միայն Ռուսաստանի բարեկամն էր,

նի ջանքերով եւ նաեւ, ինչպես նաեւ Մանջուրիայի չին-կորեական ընդհատակյա կազմակերպություններում: Խորհրդային ՆԿՎԴ-ի սպաների մի փոքրիկ խմբի ղեկավարն էր Կիմ Սոնգ Չոն, որը հետագայում Կիմ Իր Սեն անունն ստացավ, յուրացնելով ճապոնացիների դեմ կռված հայտնի պարտիզանի անունը: Այդ պահից նա Ստալինի համաձայնությամբ ոչնչացրեց իրեն կայքերի մեծ մասին, այդ թվում Մաոյի անձնական ընկերոջը՝ հանրահայտ Մու Ժոնգին, որը գնդակահարվեց 1950 թ.: Չինաստանում չեն մոռացել այդ մասին: Բացի դրանից, Չինաստանը դեմ է այն բանին, որ Ասիայում ինչ-որ մեկը վերջ տա միջուկային տերության իր մենաշնորհին: Պատահական չէ, որ մեկ ամիս առաջ Նախագահ Ցզյան Ցզեմինը հայտարարեց, որ Հյուսիսային Կորեային Չինաստանը կարող է կրկին օգնել երկու երկրների բանակների անմիջական հարաբերությունների հաստատման պայմանով:

Հյուսիսային Կորեայի սահմանից ընդամենը մի քանի կիլոմետրի վրա գտնվող Տումենի շրջանում արդյունաբերական նոր ազատ գոտի ստեղծելով, Պեկինը նաեւ ուզում է ցույց տալ, թե ինքը Փենյանից սոցիալ-քաղաքական ինչպիսի կողմնորոշում է ակնկալում:

21-րդ դարի շեմին Չինաստանը մեծ տերությունների ընտանիք իր մուտքը կարող է ազդարարել բերեւս Հյուսիսային Կորեայի խնդրի լուծման շնորհիվ, մանավանդ որ, ինչպես հայտնի է, գերտերությունները Չինաստանի միջամտությունն են ակնկալում նաեւ ԿԺԴՀ-ի միջուկային ծրագրերի վերահսկման հարցում: Հայտնի է նաեւ, որ շուրջ հարյուր տարի առաջ դարձյալ Կորեայում էր, որ Մեյջի կայսեր օրոք նոր Ճապոնիան առաջին անգամ իրեն հաստատեց որպես համաշխարհային մակարդակի տերություն:

Le Point, 16 հուլիս

ԱՆԿԱՐԱ

Երասխի հեռանկարները Թուրքիայում

Արտակարգ շոգ ամառը եւ երաշտը մեծ հարված են հասցրել Թուրքիայի գյուղատնտեսությանը, մասնավորապես հացահատիկի արտադրությանը: Ինչպես հայտարարել է այս երկրի գյուղատնտեսության պալատների միության նախագահ Էրոլ Բարաքը («Հյուրիյեթ», հուլիս 10), այս տարի ցորենի արտադրությունը նվազել է 4 միլիոն տոննայով եւ կկազմի մոտ 12-13 միլիոն տոննա, ինչը հազիվ կարող է բավարարել ներքին շուկայի պահանջները: Քանի որ այս տարվա բերքը ռեկորդային չափանիշներով պետք է հիմնականում որպես անասնակեր, Թուրքիան ստիպված կլինի մեծ քանակությամբ հացահատիկ ներմուծել:

Հիշեցնենք, որ վերջին տարիներին հացահատիկի կայուն բերք ապահովող Թուրքիան, ներքին պահանջն ապահովելուց հետո մեծ քանակությամբ (մոտ 2 մլն տոննա) ցորեն էր արտահանում: Այս փաստը, հավանաբար, նոր բարդություններ կառաջացնի հիմնականում թուրքական ցորենի հաշվին իր հացի խնդիրը լուծող Ադրբեջանի, ինչպես նաեւ Վրաստանի համար:

ՍԱՄՎԵԼ ԲԱԲԱՅԱՆ

ԹԵԺ ԿԵՏ

Պակիստանը կողմ է փախստականների խնդրի

Ա ՏԱՍՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Միավորված ազգերի կազմակերպությունը պետք է միջամտի Քաշմիրի իրադարձություններին, որպեսզի համաշխարհային ընկերակցության հովանու ներքո ապահովվի փախստականների ինքնորոշման իրավունքը: Այդ մասին Պակիստանի վարչապետ Բենազիր Բհուտտոն հայտարարեց ֆրանսիական «Պոլիտիկ էնտերնասիոնալ» հանդեսին տված հարցազրույցում:

ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ

Մախսանենզներն Իրանում հավաքագրում են ուսանողների

ԹԵՀՐԱՆ, 22 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Իրանի հարավ-արեւելքում գտնվող Սիստանի ու Բելուջստանի նահանգի մաքսանենգները ամառային արձակուրդի ժամանակ սկսել են հավաքագրել ուսանողների: Ինչպես հինգշաբթի օրը հաղորդեց «Ջոմհուրիե էսլամի» թերթը, վերջին մեկ ամսում Աֆղանստանին ու Պակիստանին սահմանակից նահանգում ձերբակալված մաքսանենգների 40 տոկոսը սովորող երիտասարդներ են: Այդ գործամոլներից բռնագրավված ապրանքներից են ողոնկագրական լուսանկարներ ու ժապավեններ, «անկումային» երաժշտական սկավառակներ, արբանյակային անտենաներ եւ այլ արգելված ապրանքներ: Միայն այս տարվա մարտի 21-ից հունիսի 21-ը նահանգում առգրավվել է ավելի քան 10 տոննա թմրադեղ, որ 50 տոկոսով ավելի է անցյալ տարվա նույն ժամանակամիջոցի համեմատությամբ:

Իսրայելը բացեց հսկիչ անցակետերը

ԹԵԼ ԱՎԻՎ, 22 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Այսօր առավոտյան Իսրայելը բացեց Գազայի հատվածի եւ Իսրայելի միջեւ գտնվող հսկիչ անցակետերը: Հազարավոր պաղեստինցի աշխատողներ ստացան Իսրայել մեկնելու թույլտվություն ունեցող պաղեստինցի հազարավոր բանվորներ աշխատանքի մեկնեցին Իսրայել:

Ճապոնիան դեմ չէ անվտանգության բազմակողմ համակարգին

ՏՈԿԻՈ, 22 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ճապոնիայի փոխվարչապետ, արտգործնախարար Յոհեյ Կոնոն այսօր ասաց, որ Ճապոնիան ողջունում է գալիք Հյուսիսարեւելյան Ասիայում անվտանգության ապահովման բազմակողմ համակարգի ստեղծման օգտին, սակայն, իր կարծիքով, այդ գաղափարի իրագործումը ժամանակ է պահանջում:

«ՆԱԻՐԻ-ՏՈՒՐԻԶՄ» ՖԻՐՄԱՆ
ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ Է

1 Իսկական հայ ֆուտբոլասերներին մեկնել Բելգիա և ներկա լինել ֆուտբոլի Եվրոպայի առաջնության ընտրական խաղերի ԲԵԼԳԻԱ - ՀԱՅԱՍՏԱՆ հանդիպմանը:
Թռիչքը՝ օգոստոսի 25-ին,
փաստաթղթերի ընդունումը՝ մինչև օգոստոսի 1-ը:

2 4 - օրյա ուղևորություն Երևան - Վարշավա - Երևան
Թռիչքը՝ ամեն երկուշաբթի, օգոստոսի 1, 8, 15-ին:

3 Հրապուրիչ ճանապարհորդության
Երևան - Բրեստ - Լեհաստան (ավտոբուսով) - Բրեստ - Երևան
Թռիչքը՝ օգոստոսի 4, 15, 25-ին

ԴԻՄԵՔ ՄԵԶ

«Էրեբունի» հ-ց, սեն.430 հեռ. 56-04-94, 58-05-40, 65-28-62
«Անի» հ-ց, սեն.617, 328 հեռ. 59-46-17, 59-43-28

Arina

ECONOTRANS
★ Սիրալիր ընդունելություն
★ Բարձրակարգ սպասարկում
★ Մատչելի գներ

Բոլոր նրանք, ովքեր ունեն ԱՄՆ մեկնելու թույլտվություն, կարող են դիմել ԷԿՈՆՈՏՐԱՆՍ-ի երեւանյան գրասենյակ

Թռիչքները տեղի կունենան հուլիսի 16-ին, 30-ին այնուհետեւ՝ յուրաքանչյուր 14 օրը մեկ

Միակ ուղիղ չվերթը Երեւան - Նյու Յորք

հասցեն Կասյան-6 զանգահարել ամեն օր 10-17-ը, բացի կիրակի օրից
հեռ՝ 27-...-..., 27-43-87

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Ցուցահանդեսներ, այն էլ անհատական, այնուամենայնիվ եղան 73-ին եւ 78-ին Երեւանում, տասը տարվա ընդմիջումից հետո դարձյալ Երեւանում ժուռնալիստի տանը, 91-ին Մոսկվայում, 92-ին Երեւանում, 93-ին Արգենտինայում, Ֆրանսիայում, Գերմանիայում, Շվեյցարիայում, ԱՄՆ-ում:

88-ից հետո ցուցադրելու բան շատ կար, իսկ 91-ին միայն նկարել էր այնքան, որքան Հայաստանում տասնյակ նկարիչներ միասին կնկարեին: Մոտ 160 նկար: Իհարկե, մինչ այդ հարեւան, ծանոթ, բարեկամի համար անվերջ գրքույկներ ու ֆարտեգներ էր նկարել: Ձեռքի կապ չէր ընկել, բայց նկարակալին մոտ չէր գնում: Ոճի կամ ինքնարտահայտման ու էլ չգիտեմ ինչ բարձրագոչ բաների փնտրտուք չկար, չնայած ինքը վկայում է, որ միտքը դատարկ չէր, բեւեռ ձեռքն «ակամայից դաշիժ էր կրում»:

Հրանտ Թադեւոսյանը ծնվել է 1940 թ. Արփիի շրջանի Արեւշատ գյուղում: Ավարտել է Երեւանի մանկավարժական ինստիտուտի գեղարվեստի ֆակուլտետը: 1990-ից Հայաստանի նկարիչների միության անդամ է:

Մոդեռնիզմի ամենապազմազան ոճերով նկարում է դեռ ուսանող տարիներից՝ ռեալիստական նատյուրմորտից, բնանկարից ու դիմանկարից, զունային ամենատարբեր հակումներից չհրաժարվելով: Սա է զարմանալին. սյուռեալիզմ, ոչ ֆիգուրատիվ գեղանկար, որը հեղինակը մեկնաբանում է բավական ռեալիստական բացատրություններով (դատահաբար զոյացած ֆիգուրատիվ պատկերներ մասնացույց են արվում ու իրենց անունն ստանում հեղինակի կողմից), կուբիզմ ու այդ ամենի հետ՝ դասական մաժորությամբ, յուղաներկի ամենամաքուր շերտով, դասակային գույների ամենաներդաշնակ ընտրությամբ կտավներ: Դժվա՞ր է այս ամենը մի հեղինակի մեջ պատկերացնել, իսկ երբ այցելում՞ս, որ զերազույն վարպետներ է համարում Ռեմբրանդին, Էլ Գրեկոյին, Տիցիանին, Մոդիլյանիին, Պիկասոյին, Դալիին... Հասկանալեակը հարպատկերային սյուռեալիզմն է, ամենաշքավորիչը՝ հարթ ու զունաքավ ֆոնի վրա առեւ կայծկլտացող այրերը: «Արտալկեին կարելի է անցնել միայն ռեալիզմը լավ մարսելուց հետո», Հրանտ Թադեւոսյանի այս ընտրությամբ կտավներ:

Բազմաբղետ ոճերի մեջ՝ ինչպես ձուկը ջրում

ՌՈՒԶԱՆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Գեղանկարիչը 1968-ից հետո 20 տարի շարունակ ոչինչ չի նկարել: Չէին ընդունում: Նախազեղարվեստական է արածդ՝ ասում էին: Ֆիգուրատիվ աշխատանքներում էլ «կար այդ հակազեղարվեստականությունից ինչ-որ բան»: Երեւանի Նկարչի տանը կազմակերպվող ամենամյա ցուցահանդեսներին չէին ներկայացվում նրա կտավները: 60-ականների կեսերին այդտեղ կազմակերպված փակ ցուցահանդեսի օրերին (ով ինչ ունի՝ թող բերի, սկզբունքով) Սարգիս Փարաջանովն ասաց, որ եթե իր «Նռան գույնի» արդեն ավարտած չլիներ, կուզենար Հրանտ Թադեւոսյանի աշխատանքը ֆիլմի դասկերաշարում զետեղել:

«Սանձահարում»

մեջին թերեւս ճշեր են համարժեք: Ավելին, նա ուրեւէ ոճի կամ ուղղության նախապատվություն տալու կողմնակից չէ. «Արվեստագետը միշտ ստեղծագործի այն ոճի մեջ, որտեղ իրեն զգում է ինչպես ձուկը ջրում... Ես չեմ կարող անվերապահ կառչել ռեալիզմից եւ չեմ կարող ինքս ինձ խանգարել, երբ ձեռքս աշխատում է»:

Հետաքրքիր է, ի՞նչն էր 20 տարի շարունակ խանգարում Հրանտ Թադեւոսյանին, երբ ձեռքը չէր աշխատում, եւ ի՞նչն է այդպես զատ բողոքի խանգարիչ ճնշված տալիս նրա մեջ, երբ ձեռքն, այն էլ ինչպես, աշխատում է...

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

«Իրանը հայ նկարիչների գործերում»

ԵՐԵՎԱՆ, 22 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Հուլիսի 22-ին Մարտիրոս Սարյանի տանթանգարանում բացվեց «Իրանը հայ նկարիչների ստեղծագործություններում» ցուցահանդեսը: Ցուցահանդեսում կարեւորն այն դրակն է, որ ներկայացվել է Վարդեսի ստեղծագործություններում: Այնուհետեւ ողջույնի խոսքով ներկաներին դիմելով դարոն Քոլեյնին շնորհակալություն հայտնեց բոլոր ներկաներին ցուցահանդեսին մասնակցելու համար եւ նշեց, որ նման միջոցառումներ ավելի կրնդլայնեն երկու ժողովուրդների միջեւ բարեկամական կապերը: Վերջում ցուցահանդեսի նախաձեռնողներին շնորհակալություն հայտնեց Վլադիմիր Ստուրիչինը, հույս հայտնելով նաեւ, որ Հայաստանի եւ Իրանի ժողովուրդների առեւր բարեկամությունը խաղաղություն կպահպանի այս տարածաշրջանում: Ցուցահանդեսում ներկայացված էին Մարտիրոս Սարյանի, Վարդգես Սուրենյանցի, Հակոբ Կոջոյանի պարսկական մոտիվներով ստեղծագործությունները եւ Սարգիս Խաչատուրյանի պարսկական վերատպությունները:

Հակոբ Կոջոյան. «Ճաշարան Թավրիզում», 1922

դեսի բացման արարողությանը մասնակցում էին Իրանի դեսպանի փոխանորդ դարոն Քոլեյնին, հյուրասեր ոգին. Միհիանին, Հայաստանի ամերիկյան դեսպանատան ներկայացուցիչներն ու Ռուսաստանի դեսպան Վլադիմիր Ստուրիչինը: Թանգարանի տնօրեն Շահեն Խաչատրյանը դիմելով ներկաներին նշեց, որ վարպետի թանգարանում բացվում է հայ մշակույթի պատմության մեջ բացառիկ մի ցուցահանդես: Նա ընդգծեց, որ ցուցահանդեսը մեկ անգամ եւս աղացուցում է, որ մեծերն են, որ ճանապարհ են հարթում ժողովուրդների համար, եւ այսօր մենք մեր նկարիչների շնորհիվ զգում ենք նրանց տեսած Իրանի համն ու հոտը: Խաչատրյանը նշեց նաեւ, որ ցուցահանդեսում կարեւորն այն դրակն է, որ ներկայացվել է Վարդեսի ստեղծագործություններում:

ԵՎՐՈՊԱ

Հունաստանը պահանջում է վերադարձնել մշակութային գանձերը

Հունաստանը իր իրավունքներն է ներկայացրել աշխարհում ամենահայտնի խանդակի՝ Միլոսյան Վեներայի նկատմամբ: Ազգային արժեքների վերադարձման համար Հունաստանի պայքարը սկսել էր հանգուցյալ դերասանուհի Մելինա Մերկուրին՝ մշակույթի նախարարը: Մինչեւ վերջին ժամանակներս խոսքը միայն Պարթենոնի հիանալի մարմարե ծոփորների մասին էր, որոնք Լոնդոն էին արտահանվել 1806 թվականին լորդ Էլջինի կողմից եւ այժմ զարդարում են Բրիտանական թանգարանը: Մեծ Բրիտանիան, սակայն, այն տեսակետին է, որ դրանք Էլջինի կողմից օրինական կերպով գնվել են Օսմանյան կայսրությունից, որի մի մասն էր այն ժամանակ Հունաստանը: Այժմ Հունաստանը հայց է ներկայացնում Լուվրին, որտեղ 1820 թվականից պահվում է հանրահայտ Միլոսյան Վեներան, որը ստեղծված է վաղ հելլենիզմի դարաշրջանում (մեր թվարկությունից առաջ III կամ II-րդ դարում) վարպետ Ալեքսանդրի կողմից, դատելով գրառումներից: Այն գտնվել էր 1820 թվականին Մելոս կղզում եւ այն ժամանակ էլ Օսմանյան կայսրության կողմից վաճառվել Ֆրանսիային: Էլջյան ծովի նախարար [illegible] Վլանդապիրիսը [illegible] հանդեսացի մինչեւ ընթերցողի վերադարձը կը[illegible] կանգնեցվի խանդակի տասծենը:

Մեր առջեւ է ոչ թե սովորական մի հայց մեկ է՝ երին մի այլ երկրի կողմից, այլ մի ժամի հայցը սերնդավանդին, խանդակի հետ կատարվելիք մեծ անձնավորության ներդրումը, որ եվրոպական արվեստը վաղուց ի վեր իրենն է համարում, որի մասին կան ուշադրավ փաստեր:

շնորհել բոլոր իրավունքներն անցյալ ժառանգության նկատմամբ: Ավելին, հնագույն այդ խանդակը համարվում է 19-րդ դարի եվրոպական մշակույթի հուշարձանը, որի մասին վկայում է նրա բուն «ոչ ծիշտ» անունը: Նախեւառաջ, այն կղզին, որտեղ խանդակը հայտնաբերեց անհայտ մի հողագործ, հունարեն անվանվում է Մելոս (որը նշանակում է «խնձոր», ենթադրվում է, որ ամենահայտնի հասկացությունը խնձոր էր պահում իր այժմ կորցրած ձեռքում): Ֆրանսիայում այդ կղզին անվանում էին Միլոս: Երկրորդ՝ խանդակի անունը հունական է, մինչդեռ է որ անվանվեր Աֆրոդիտե, եւ ոչ Վեներա: Սակայն «Վեներան» ավելի սովորական էր 19-րդ դարի համար, որը հունական անտիկ աշխարհը սիրում էր առավելապես հռոմեական դասծեններով:

Միլոսի Վեներայի ճակատագիրը վճռեցին երկու փաստ, որ նա գտնվել էր 1820 թվականին եւ հայտնվել էր Ֆրանսիայում, հենց այն երկրում, որը 19-րդ դարում դարձավ հունական իդեալի հաղթանակի վայրը: Եւ հատկապես Միլոսյան Վեներան էր, որ դարձավ այդ իդեալի մարմնացումը, ինչպես դա ընկալվում էր անցյալ դարի կեսին ակադեմիական արվեստի կողմից:

Միլոսի Վեներան, ինչպես եւ Հին Հունաստանի արվեստը, եվրոպական մշակույթը սովոր էր ընկալել որպես մի օբյեկտ, ուստի հենց դա է խնդրի արմատը: Դասականների Հին Հունաստանը հռչակվում էր որպես սեփական հոգեւոր հայրենիք, ռոմանտիկների համար (Բայրոն եւ Դելակրուա) Հունաստանը նոր երկիր էր, որը ձանձրացել էր Օսմանյան կայսրության լծից: Թե մեկը, թե մյուսները պատրաստ էին մեռնել իրենց սիրո համար, սակայն նրանք գլխի չէին ընկնում, որ Հունաստանը, ինչպես եւ Միլոսյան Վեներան ազատության կամ հանդարտ վեհության խորհրդանիշ չէ եւ իրենց չի պատկանում, այլ ինքն իրեն: Հունաստանի դա հանգները Ֆրանսիային, բնական է, չեն բավարարվի, սակայն նրանք ազգային մշակույթի ազատագրության խորհրդանիշ են, իսկ ազատագրումը, ինչպես հայտնի է, երբեք հարթ չի ընթանում:

«Կոմերսանտ», 7 հուլիսի

ԵՐԵՎԱՆ

«Ես» բերքի շոուն

ԱՐԱՄ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

Երեւանի դրամատիկ թատրոնում տեղի ունեցավ «Ես» շաբաթաթերթի համերգ-շոուն: Չնայած տոմսն արժեր 450 դրամ, դահլիճը բավական լեցուն էր: Ծրագրի բացմանը հանդիսատեսին բաժանվեց «Ես» շաբաթաթերթի հերթական համարը: Հանդիսասրահի կենտրոնում զործում էր «ծախահարող բրիգադը», իսկ թատրոնի ճեմասրահում տեղադրված էր մամուր կտավ, որի վրա ցանկացողները խզբզեցին իրենց ուզած բառն ու միտքը: Կոլեկտիվ ստեղծագործությունը համերգի վերջում աճուրդի դրվեց՝ դծբախտաբար չգերազանցելով նախնական արժեքը, վաճառվեց 800 դրամով: Համերգի ընթացքում հնչեց ռոք եւ ռեպ երաժշտություն ռուսերեն եւ անգլերեն խոսքով: Կարելի է ենթադրել, որ շոու-ծրագրի հեղինակները հայերենը չեն ընդունում ոչ միայն որպես երգի լեզու, այլեւ հաղորդակցման միջոց, որովհետեւ երեկոյի ընթացքում բեմում հայերեն որեւէ նախադասություն չհնչեց:

«Մուխ լույսով» երեկո

ԵՐԵՎԱՆ, 25 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Հայաստանի ճարտարապետի տանը կրկին հավաքվել էին հեղինակային երգի սիրահարները անցկացնելու արդեն ավանդական դարձած «Մոմի լույսով» երեկոն: «Այն սկիզբ է առել անցյալ տարվա ձմեռը, երբ մենք զրկվեցինք ու մթությունից հոգնած որոշեցինք այս կերպ ցրել մեր հոգիները մոմի լույսի տակ: Եւ հիմա, երբ նույնիսկ դասլիքում վառվում են էլեկտրական լամպերը, մենք հանգցնում ենք դրանք եւ երեկոն կազմակերպում մոմերի ասլերների ներքո», ասում է միջոցառումների կազմակերպիչ, ճարտարապետ-երգիչ Արարատ Բաբիկյանը:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Կոմիտասի վերակառուցվի երաժշտական դպրոցը

ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ, 25 ՅՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Լոս Անջելեսում լույս տեսնող «Ասպարեզ» օրաթերթն անդրադարձել է Շուշիի Դանիել Ղազարյանի անվան երաժշտական դպրոցի վերակառուցմանը: Թերթը գրում է, որ ստեղծվել է վերակառուցման հատուկ հանձնախումբ, որն արդեն ստացել է Կալիֆորնիայի նահանգի արտոնագիրը եւ Ղարաբաղի Գերագույն խորհրդի ու մշակույթի նախարարության լիազորագիրը: Նորաստեղծ հանձնախմբի նպատակը Ղարաբաղի հայ մշակութային կյանքի վերականգնման աշխատանքներին օժանդակելն է, որն սկսվելու է երաժշտական դպրոցի վերակառուցումից: Այդ նպատակով հանձնախումբը հանրությանը կոչ է ուղղել՝ նյութապես ու բարոյապես աջակցել այս ազգանվեր գործին:

Լոլոբրիջիդան եւ Լեոնտեւը շոու ծրագրում

ՍԱՆԿՏ ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 25 ՅՈՒԼԻՍ, ՍԱՆԿՏ-ԻՆՖՈ ՊՐԵՍ: Յուլիսի 24-25-ը համաշխարհային կինոյի առասպելական աստղ Ջինա Լոլոբրիջիդան եւ ռուսական էստրադայի աստղ Վալերի Լեոնտեւը մասնակցեցին «Գեղեցկուհին եւ Կազանովան» շոու ծրագրին:

ՀՈՒՇԱՐՁԱՆՆԵՐ

Կանադահայերը կվերականգնեն Հառիճավանքը

ԵՐԵՎԱՆ, 22 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Հուլիսի 22-ին Հայաստան ժամանեցին Կանադայի հայկական զաղութը ներկայացնող ՄԻՄԱ (Աշխատության դեպի Հայաստան) երիտասարդական կազմակերպության 55 անդամները: Խումբը ղեկավարում է կանադահայ բեմի առաջնորդ Հովնան արք. Տերտերյանը, ինչպես նաեւ նախաձեռնության 8 հովանավորներ: Խմբի այցելության հիմնական նպատակը Արփիկի շրջանում Հառիճի եկեղեցու վերանորոգումն է, որի իրականացման համար անհրաժեշտ միջոցները ՄԻՄԱ-ի անդամները ձեռք են բերել շուրջ մեկամյա բարեգործական ձեռնարկումների շնորհիվ: Միաժամանակ նախատեսվում է իրականացնել սոցիալապես անապահով խավերին աջակցելու

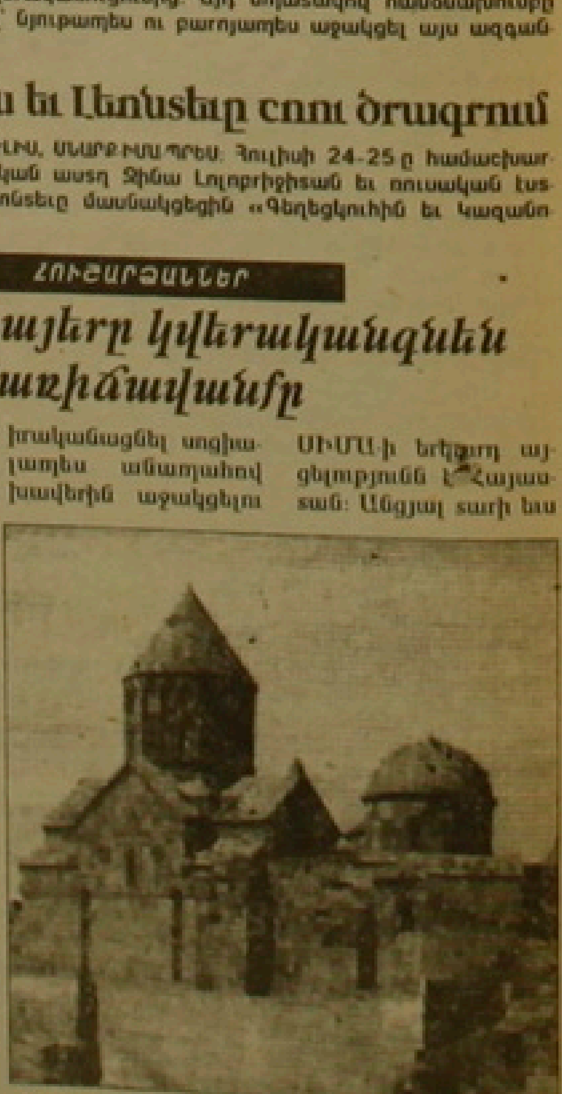

մի շարք ծրագրեր:

Նույն օրն իսկ Էջմիածին այցելելուց հետո երիտասարդները մեկնեցին Արփի: Հիշեցնենք, որ սա ՄԻՄԱ-ի երկրորդ այցելությունն է Հայաստան: Անցյալ տարի նույն խումբը եկել էր հայրենիք, իրականացրեց Արարատի շրջանի Ավշար գյուղի մանկապարտեզի շինարարությունը:

digitised by A.R.A.R.@

Ադվան Գրիգորյանը «Բարի կամքի» խաղերի արծաթե մեդալակիր

Ֆուտբոլի աշխարհի առաջնությունից հետո մարզասերների ուշադրությունը բեւեռվեց Սանկտ Պետերբուրգին, որտեղ մեկնարկել են «Բարի կամքի» երրորդ խաղերը։ Արդեն գրանցվել են առաջին ռեկորդները։ Ինչպես նշեց կազմկոմիտեի նախագահ, Սանկտ Պետերբուրգի քաղաքապետ Անատոլի Սոբչակը, մարզական խորհրդանիշ այդ փառատոնին մասնակցում են 75 երկրների 2700-ից ավելի մարզիկ-մարզուհիներ։ Առաջին մեկնարկներում արդեն գրանցվել են անչափ բարձր արդյունքներ։ Մեծ անակնկալ մատուցեցին Չինաստանի լողորդուհիները, որոնք հաղթող ճանաչվեցին հինգ մրցատարածություններում։ Թեթեւ աթլետիկայի սիրահարներն սպասում են բարձր ցուցանիշների, քանի որ Սանկտ Պետերբուրգում հավաքվել են շատ անվանի մարզիկներ, որոնց թվում են ամերիկացի արագավազորդներ Կարլ Լյուիսը, Լերոյ Բարելը, Դենիս Միտչելը։ Կարլ Լյուիսը եւ Միտչելը հայտարարել են, որ ամեն ինչ կանեն, որ աշխարհի նոր ռեկորդ սահմանեն 4x100 մետր փոխանցումավազքում։

«Բարի կամքի» երրորդ խաղերում Հայաստանն իր առաջին մեդալակիրն ունեցավ։ Գյումրեցի ծանրորդ Ադվան Գրիգորյանը գրավեց երկրորդ տեղը եւ արժանացավ արծաթե մեդալի։ Չեմպիոնի համար հիմնական պայքարն ընթացավ ռուսաստանցի Սերգեյ Սիրցովի եւ Ադվան Գրիգորյանի միջեւ։ Պոկում վարժությունում հայ ծանրորդը ցույց տալով 157,5 կգ արդյունք, «Բարի կամքի» խաղերի ռեկորդ սահմանեց, բայց այդ նվաճումը մնաց ընդամենը 1 րոպե։ Սիրցովը, որը գտնվում էր գերազանց մարզավիճակում, ցույց տվեց 191 կգ արդյունք։ Հրում վարժությունում ռուսաստանցի ծանրորդը ցույց տվեց 227,5 կգ եւ երկամարտի 417,5 կգ արդյունքով ոչ միայն նվաճեց չեմպիոնի կոչումն, այլեւ գերազանցեց իրեն իսկ պատկանող աշխարհի ռեկորդը, սակայն այն չի գրանցվի, քանի որ լուս նոր զործող օրենքների, աշխարհի ռեկորդները հաշվի են առնվելու Օլիմպիական խաղերում եւ մայրցամաքային ու աշխարհի առաջնություններում։ Ադվան Գրիգորյանը հրում վարժությունում ցույց տվեց 212,5 կգ արդյունք։ Երկամարտում նրա արդյունքն է 295 կգ, որը 10 կգ-ով պակասն է իր կողմից եվրոպայի առաջնությունում ցույց տված արդյունքից։

Գավաթը նախագահին

ԵՐԵՎԱՆ, 25 ՀՈՒԼԻՍ, ՍՆԱՐՔ։ Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանն ընդունեց հանրապետության շախմատիստներին։ Ինչպես Սնարքի թղթակցին հայտնեց Վանիկ Զախարյանը, որը գլխավորում է հանրապետության շախմատային ֆեդերացիան, նախագահը հետաքրքրվել է հնագույն խաղի սիրահարների խնդիրներով, շախմատն անվանելով սպորտի կարեւոր ճյուղերից մեկը։ Տեր-Պետրոսյանը ընդգծեց շախմատի զարգացածությունը Հայաստանում եւ հույս հայտնեց, որ կարվի ամեն ինչ, որպեսզի խրախուսել ծնոր բերվի Երեւանում կազմակերպել 1996 թ. շախմատի համաշխարհային օլիմպիադան։ Շախմատիստները նախագահին նվիրեցին գավաթը, որը նվաճել էին Լոս Անջելեսում տեղի ունեցած ԱՄՆ-Հայաստան մրցամարտում։

Կերուխում առանց տիրոջ

Ֆուտբոլի աշխարհի 15-րդ առաջնության ժամանակ, Ցյուրիխում նախանցում սրճարանները երեկոյան շատ շատ էին փակվում։ Մի խումբ հոլանդացի ֆուտբոլասերներ ելքը գտան։ Նրանք սրճարանից դուրս վռնդեցին տիրոջը եւ ամբողջ գիշեր այնտեղ խմելով զվարճացան։ Հեռանալով սրճարանից, նրանք չմոռացան վճարել տիրոջը եւ մի քանի հազար դոլլար թողեցին սրճարանի սեղանների։

ՄԵԾԱՐՈՒՄ

«Հունդայի» Նշան Մունչյանին

Երեւանի «Դինամո» մարզադաշտում մեծարեցին հայկական բռնցքամարտի բոլոր ժամանակների լավագույն վարպետներից մեկին՝ Նշան Մունչյանին, եւ նրա մարզիչ՝ Հայաստանի Հանրապետության վաստակավոր մարզիչ Արմեն Անտոնյանին։ Ինչպես հայտնի է, Նշան Մունչյանը վերջերս դարձել էր աշխարհի գավաթակիր։ Անվանի բռնցքամարտիկը Խորհրդային Միության բազմակի չեմպիոն է, Եվրոպայի 1987 թ. առաջնության հաղթող, աշխարհի անցյալ տարվա չեմպիոն։ Կասկե ձեռնոցի երեւանցի վարպետը բազմաթիվ հաղթանակներ է տարել միջազգային տարբեր մրցաշարերում։ Ռուսաստանի «Գոնգ» ամսագիրը հրապարակել էր ԽՍՀՄ բոլոր ժամանակների 100 լավագույն բռնցքամարտիկների ցանկը, հաշվի առնելով տարբեր մրցաշարերում բռնցքամարտիկների նվաճումները։ «Ազգ»-ն արդեն գրել էր, որ այդ ցուցակը միավորների զգալի տարբերությամբ գլխավորում է Իսրայել Հակոբկոխյանը։ Նշան Մունչյանը այդ պատվաբեր ցուցակում չորրորդ տեղում էր, բայց վերջին հաջողությունները նրան բարձրացրին երկրորդ հորիզոնական։ Անկասկած, կարելի է հպարտանալ նման հաջողության համար, որը վկայում է բռնցքամարտի հայկական դպրոցի բարձր կարգավիճակի մասին։ Նշան Մունչյանին եւ Արմեն Անտոնյանին ջերմորեն շնորհավորեց Հայաստանի բռնցքամարտի ֆեդերացիայի նախագահ, ՀՀ ներքին գործերի նախարար Վանո Սիրադեղյանը։ Այսուհետ Նշան Մունչյանը երթեւեկելու է իրեն նվիրած «Հունդայի» մակնիշի մեքենայով, որը կրելու է իր քաշային կարգը խորհրդանշող համարը (48-00)։ Հանդիպումների ժամանակ մեքենայի բանալին նրան հանձնեց Վանո Սիրադեղյանը։ Նշան Մունչյանն ամիսներ առաջ մեզ հետ ունեցած զրույցի ժամանակ այն կարծիքն էր հայտնել, թե թողնում է մեծ սպորտը, սակայն ուրախալի է, որ նա փոխել է իր որոշումը եւ պատրաստվում է նոր մեկնարկների, որոնցից գլխավորն, անկասկած, 1996 թ. օլիմպիական խաղերն են։ Նշան Մունչյանի նվաճումների հարուստ հավաքածուներում բացակայում է միայն օլիմպիական խաղերի չեմպիոնի ոսկե մեդալը։ Հաջողություններ նաեւ օլիմպիական ոինգում։

ԽՃԱՆԿԱՐ

Կեղծ հանդիսականներ

Իրանի հեռուստատեսությունը ցուցադրում էր աշխարհի առաջնության խաղերը, սակայն ոչ բոլոր պատկերներն էր սփռում էկրանին, մասնավանդ կիսամերկ կանանց կամ տղամարդկանց, որոնց թիվը շատ էր Ամերիկայի մարզադաշտերում։ Երբ աշխարհի առաջնության ժամանակ ցուցադրվում էին կիսամերկ ֆուտբոլասերներ, Իրանի հեռուստատեսության ղեկավարներն այդ պատկերները փոխարինում էին այլ մարզասերների պատկերներով, բայց չինծու պատկերները չէին համապատասխանում օրվա հանդիպմանը։ Առավել եւս, որ մարզասերներից շատերի նկարահանումները կատարված են ձմեռային հանդիպումների ժամանակ։

Չինաստանում զգուշացնում են

Չինաստանի «Ժեն Մին Ժիբաո» օրաթերթը ֆուտբոլի աշխարհի առաջնության ժամանակ ֆուտբոլասերներին զգուշացրեց. «Ուզում ենք հիշեցնել այն ընկերներին, ովքեր ֆուտբոլ շատ են սիրում, որ խաղերը դիտելու ժամանակ հեռուստացույցների ձայնը պետք է իջեցնեն եւ գոլի ժամանակ բարձր չգոռան։ Բացի այդ, պետք է հիշեն, որ առավոտյան աշխատանքի են գնալու եւ պարտավոր են լինել սթափ վիճակում»։

Բանտարկյալներն ուզում էին օգտվել առիթից

Սան Պաուլոյի բանտերից մեկում 25 բանտարկյալներ օգտվելով, որ պահակները հեռուստատեսությամբ դիտում են աշխարհի առաջնության խաղերը, փորձեցին ստորգետնյա երկար ուղի փորել դեպի ազատություն։ Բանտարկյալները հատկապես ակտիվորեն աշխատում էին այն ժամանակ, երբ խաղում էր Բրազիլիայի հավաքականը։ Վերջո, նրանց հայտնաբերեցին։ Բրազիլիայի կառավարությունը պահանջեց, որ բանտերի ղեկավարները հսկողությունն ավելի ուժեղացնեն աշխարհի առաջնության ժամանակ։

ԱՄՆ-94

Մարզիչին ուզում են երկրի նախագահի թեկնածու առաջադրել

ԳՐԻԳՈՐ ԱՄԻՐՋԱՆՅԱՆ,
Վալանս, Ֆրանսիա

Մարզական հաջողությունները քաղաքական պտուղներ են գրգռում։ «Մեր հավաքականի հաղթանակն աշխարհի չեմպիոն Գերմանիայի հավաքականի դեմ, մեր ժողովրդի հաղթանակն է», հայտարարեց Բուլղարիայի նախագահ Ժելյու Ժելեւը։ Եւ իրոք, աշխարհի առաջնությունում բուլղարացիների հաղթանակը (2-1) Գերմանիայի թիմի նկատմամբ առանձնահատուկ էր։ Բուլղարացիները հինգ անգամ մասնակցելով աշխարհի առաջնությունների եզրափակիչ փուլի մրցումներին, իրենց առաջին հաղթանակը տարան հենց աշխարհի չեմպիոնի նկատմամբ։ Սոֆիայում ողջ բնակչությունը դուրս էր եկել փողոց, եւ ուրախությանը չափ ու սահման չկար։ Գրգռվել էր բուլղարացիների ազգային սերը։ Բանը հասել է այնտեղ, որ Միջոլեննյում, որտեղ ծնվել է Բուլղարիայի հավաքականի մարզիչ Դիմիտրի Պենեւը, ժողովուրդն ուզում է իր հայրենակցին հաջորդ ընտրություններում առաջադրել Բուլղարիայի նախագահի թեկնածու։ Բուլղարիայի նախկին կոմկուսի նախագահ Տոդոր Ժիվկովը հետ չմնաց շահագրգիռ հայտարարություններից եւ իր հերթին ասաց, որ հավաքականի ներկա սերունդը ֆուտբոլով տարվել է իր ղեկավարության տարիներին։ Ռազմական խարհում մի հայացքով խոստացավ անհն շաքար ծրի հաց բաժանել ժողովրդին։ Շվեդացիներն էլ, որոնք հայտնի են իրենց կարգապահ եւ անտարբեր ժողովուրդ, իրենց հավաքականի հաջողությունը Ռումինիայի թիմի դեմ նշեցին մեծ ուրախությամբ։ 1958 թ.-ից հետո նրանք առաջին համբեր սպասում էին, թե երբ իրենց թիմը դուրս կգա կիսաեզրափակիչ։ Ստոկհոլմում 3000 մարզասերները հավաքվեցին քաղաքի կենտրոնում, նշելու հաղթանակը։ Շվեդական մամուլը մեծ վերնագրերով եւ խոսքը գովեստներով ողջունեց իրենց ֆուտբոլիստների հաջողությունը։ Դարտաստասյանի Ռավելիին շվեդացիները պատոսում են, իբրեւ ազգային հերոսի։ Քառորդ եզրափակչում Բրազիլիայի հավաքականի հոլանդացիների դեմ տարած հաղթանակից հետո բրազիլացիները վստահ լինելով, որ աշխարհի գավաթն այլեւս ձեռքից բաց չեն թողնի, նախապես սկսեցին տոնել վերջնական հաղթանակը։

ԱՍՏՂԵՐԻ ՈՒՂԻՆ

Ստոիչկովը խառնակիչ է, բայց ոչ խենթ

«Միայն ծախս ոտք ունի, որը մեծապես սահմանափակում է նրա խաղը», վերջերս հայտարարել է «Բարսելոնի» մարզիչ Յոհան Կրոյֆը Խրիստո Ստոիչկովի հասցեին, որը հանդես է գալիս «Բարսելոնում»։ Ինչպես հայտնի է, բուլղարացի ֆուտբոլիստն աշխարհի 15-րդ առաջնությունում ճանաչվեց երրորդ լավագույն ֆուտբոլիստը։ Ստոիչկովը Կրոյֆին պատասխանել է. «Միայն ծախս ոտքով հինգ անգամ անընդմեջ Սոֆիայի ՑՍԿԱ-ի հետ նվաճել եմ Բուլղարիայի չեմպիոնի կոչումը, երեք անգամ «Բարսելոնի» հետ հաղթել եմ Իսպանիայի առաջնությունում, երկու անգամ դարձել եմ Իսպանիայի սուպեր գավաթակիր, մեկ անգամ նվաճել եմ Եվրոպայի չեմպիոնների գավաթը եւ մեկ անգամ Եվրոպայի սուպերգավաթը»։ Ստոիչկովը Բուլղարիայի հավաքականի կազմում Սոֆիայում տեղի ունեցած մի հանդիպման ժամանակ անհաշտ էր խուճապել 11 մ հարվածը եւ մարզասերները սուլել ու հայհոյել էին նրան, որի պատճառով Ստոիչկովը հայտարարել եւ երդվել էր, որ այլեւս հանդես չի գա Բուլղարիայի հավաքականի կազմում։ Բայց արդեն հայտնի է, որ Ստոիչկովը խաղաց եւ այն էլ ինչպես։ Շատերն այդ տաղանդավոր խաղացողին անվանում են բուլղարական ֆուտբոլի «անառակ որդի»։ Նա ամենալավն եւ ամենաանհաջողը ցույց է տալիս միեւնույն խաղում։ 1985 թ. Բուլղարիայի գավաթի խաղարկության եզրափակչում Ստոիչկովի հանցանքով իր թիմը՝ Սոֆիայի «Լեւսկին», կովի բռնվեց։ Ստոիչկովը մեկ տարով որակազրկվեց։ Երբ նա «Բարսելոն» եկավ, հանդիպումներից մեկի ժամանակ կանխամտածված կանգնեց մրցավարի ոտքին, որի համար որակազրկվեց չորս ամսով։ Բայց միաժամանակ, Խրիստո Ստոիչկովը կախարդական խաղացող է, բացառիկ մի ֆուտբոլիստ, որը տարեկան ստանում է 2 մլն. դոլլար։ Մեծ անուն հանած ֆուտբոլիստը նաեւ լավ բիզնեսմեն է։ Նա ճապոնական «Մազդա» ավտոընկերության Իսպանիայում վաճառելու արտոնությունը ամբողջովին իր ձեռքն է վերցրել։ Ստոիչկովը «Բարսելոնի» մեկ այլ խաղացողի Բակերոյի հետ կոշիկների վաճառք է կազմակերպել։ Ստոիչկովի բիզնեսն է ծավալել նաեւ իր հայրենիքում։ Նա Սոֆիայում մի լյուքս հյուրանոց ունի եւ «Ֆիատ» իտալական ավտոընկերության առաջին վաճառատունը Բուլղարիայում։ Կրոյֆը, որ լավ գիտի խաղացողներին, համաձայն է Ստոիչկովին խենթ անվանել, բայց Ստոիչկովի լավ կազմակերպած գործերի, ամենեւին խենթ չէ։

Գ. Ա.

Բաժինը վարում
ՍԱՄՎԵԼ ՔՈՉԱՐՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԹՈՒՐՔԻԱ

Չիլլերը պաշտոնանկ արեց արտգործնախարար Հիքմեթ Չեթինին

Դեմիրելի հետ Թեհրան մեկնեց Մումթազ Սոյսալը

Սկիզբը էջ 1

Սակայն այն փաստը, որ Իրան կատարած այցի ընթացքում Դեմիրելին ուղեկցում է Մումթազ Սոյսալը, գալիս է հաստատելու, որ Հիքմեթ Չեթինը հրաժեշտ տվեց դիվանագիտությանը:

Հուլիսի 25-ին սկսվեց Թուրքիայի նախագահ Սուլեյման Դեմիրելի եռօրյա պաշտոնական այցը Թեհրան: Ինչպես հայտնեց թուրքական հեռուստատեսությունը, այցի հիմնական նպատակը թուրք-իրանական տնտեսական համագործակցության հետագա զարգացման շուրջ բանակցություններն են: Հատուկ քննարկման առարկա կդառնա երկու երկրների ներքին անվտանգության ապահովման (նկատի ունեն ՔԲԿ-ի դեմ համատեղ գործողությունների իրականացումը) համար ջանքերի համակարգումը: Այցի ընթացքում Դեմիրելի գլխավորած պատվիրակությունը հանդիպումներ կունենա նաեւ Իրանի Իսլամական Հանրապետության խորհրդարանի նախագահ՝ Նաթեղ Նուրիի եւ ECO-ի Իրանի համակարգողի հետ:

Վերջերս երկու երկրների ղեկավարները համատեղ ջանքեր են գործադրում միջպետական տնտեսական կապերն ընդլայնելու ուղղությամբ: Այս շրջանակներում Դեմիրելի այցի նախօրեին Էրզրում այցելեց Իրանի արեւմտյան Ատրպատական նահանգի պատվիրակությունը: Տեղի ունեցած բանակցությունների ընթացքում քննարկվեցին սահմանամերձ առեւտրի ընդլայնման, մասնավորապես դրան խանգարող խոչընդոտների վերացման հարցերը: Թուրքիան մեծ հույս է կապում Իրանից էժան վառելիք, հատկապես դիզելային, ձեռք բերելու հետ: Երկուշաբթի երեկոյան Իրանի նախագահ Ռաֆսանջանին ընդունեց Դեմիրելին:

ՆԵՐՔԻՆ ԿՅԱՆՔ

ՀՀՇ-ի վեճ. Կվերհիշե՞ն արդյոք 51 միլիոնի գործը

Չի բացառվում, որ այն պահից հետո, երբ հուլիսի 23-ին ՀՀՇ խորհրդի նիստը որոշեց կասեցնել այդ կուսակցության հայտնի ընդդիմադիրների՝ վարչության անդամությունը, կրկին ասպարեզ կիջեցվի 51 մլն.-ի հանրահայտ պատմությունը, որը կապված է Ալբերտ Բաղդասարյանի անվան հետ: Համենայն դեպս երեկ կայացած մամուլի ասուլիսում Ալբերտ Բաղդասարյանը հավանական համարեց դա չբացառելով, որ կարող է հրա[illegible]վել մի նոր «Արբերի բաժ[illegible]վերնագրով հոդված՝ այս անգամ իրենց մասին:

Իսկ շաբաթ օրվա նիստին, չնայած իրենց զրպարտվածությանը, մինչեւ ուշ երեկո մասնակցել էին Լեւոն Տեր-Պետրոսյանն ու Հրանտ Բագրատյանը: Ըստ որում, նախագահը հայտարարել էր, թե այս յոթնյակը շատ ավելի է խանգարում, քան ամբողջ ընդդիմությունը միասին վերցրած: Իսկ երբ հասավ քվեարկության պահը (դրանից առաջ ընդդիմադիրները հասցրել էին հանդես գալ հայտարարությամբ), պարզվեց, որ քվեարկությանը մասնակցում են բոլորովին պատահական մարդիկ: Համենայն դեպս, այդպես է պնդում Խաչիկ Ստամբոլցյանը: Ըստ որում, հետաքրքիրն այն է, որ ՀՀՇ պատգամավորական խմբակցությունից Արամ Մանուկյանին եւ Սեյրան Բաղդասարյանին հեռացնելուց հետո եւս երեքը՝ Վարդան Զուռնաչյանը, Խաչիկ Ստամբոլցյանը եւ Էդուարդ Ջաղինյանը ինքնակամ դուրս են եկել ՀՀՇ խմբակցությունից: Մինչդեռ ՀՀՇ կանոնադրությունում պարզ ասվում է, որ եթե որեւէ պատգամավոր ՀՀՇ անդամ է, ապա պարտադիր կերպով պետք է լինի նաեւ խմբակցության անդամ: Իսկ վերոհիշյալ պատգամավորներին ՀՀՇ-ից ոչ ոք առայժմ չի հանել: Ինչեւէ:

Ընդդիմադիր հնգյակն այն կարծիքը հայտնեց, թե Սահմանադրության նախագծային տարբերակը ստեղծվել է անհատի պաշտամունքի հիմքի վրա, իսկ ՀՀՇ-ի մասին Արամ Մանուկյանն այն կարծիքին է, թե այն միտում ունի դառնալու գրպանի կուսակցություն: Իսկ հայտարարության մեջ ասվում է, թե ՀՀՇ մի խումբ ղեկավարներ փորձում են առաջիկա ընտրություններից առաջ ՀՀՇի վարկը փրկելու համար իրենց դարձնել քավության նոխազ: Հայտարարությունը մեկ անգամ եւս շեշտում է, թե հանրապետությունում տիրող իրավիճակի ողջ պատասխանատվությունն ընկնում է նախագահի եւ նրա մի խումբ արբանյակների վրա: Ա. Թ.

ARMENTRUST

ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

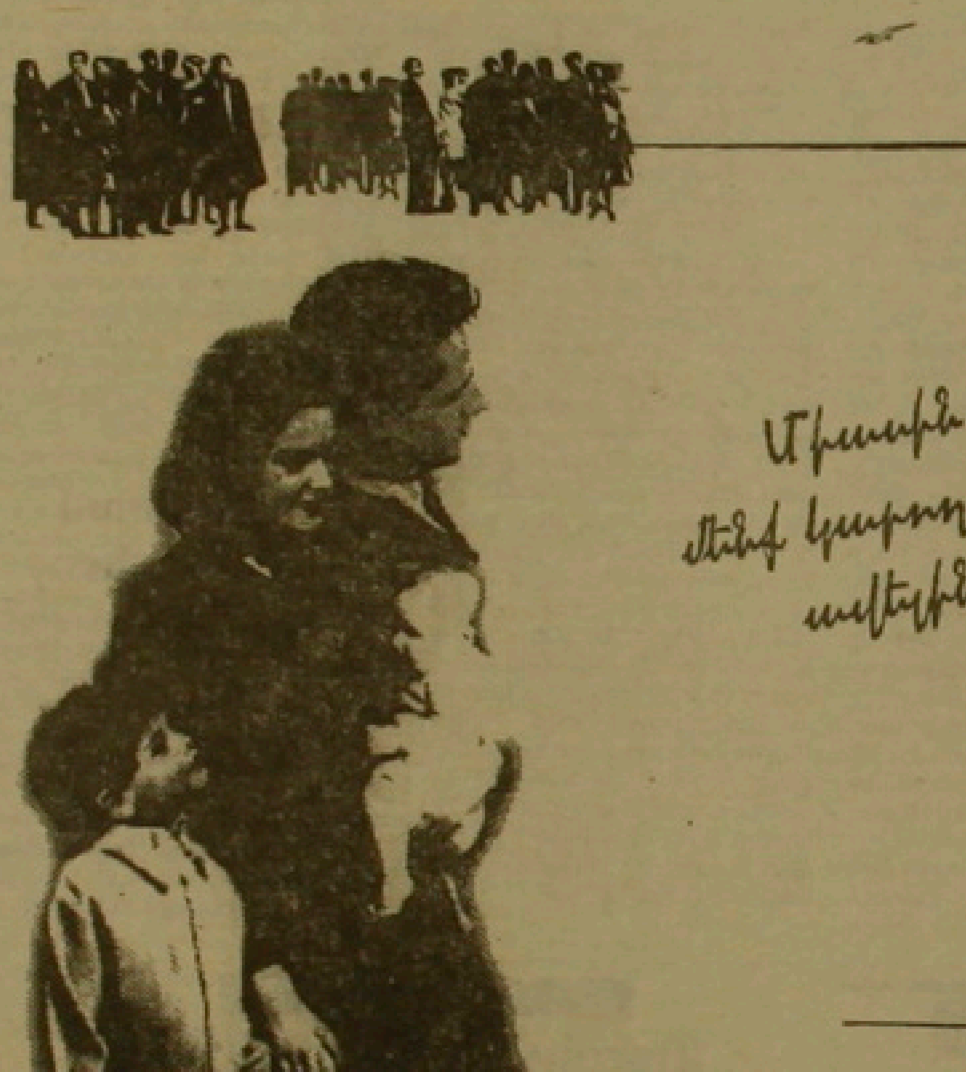

Միասին մենք կարող ենք ամեն ինչ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ
ԵՐԵՒԱՆ
ՍԱՅԱԹ-ՆՈՎԱ 27
ՀԵՌ. 58 67 18, 58 67 19
ՖԱՔՍ. (007 8852)56 1184

ԵՐԵՎԱՆ

Էլեկտրաէներգիայի 4-ժամյա գրաֆիկ

Համաձայն սահմանված կարգադրության, Երեւանէլեկտրացանցը հուլիսի 26-ից պետք է անցնի էլեկտրաէներգիայի մատակարարման 4-ժամյա գրաֆիկի: Այդ մասին հայտնի դարձավ Երեւանի քաղխորհրդի լրատվական կենտրոնից: ՆՏ

ԱՇԽԱՐՀ

Բունդեսթագը կողմ է քվեարկում ՆԱՏՕ-ի առաքելություններին

Երկար տատանումներից հետո, Գերմանիայի խորհրդարանը հուլիսի 22-ին ձայների ջախջախիչ մեծամասնությամբ քվեարկեց հօգուտ գերմանական զինված ուժերի մասնակցությանը Ադրիատիկ ծովի եւ նախկին Հարավսլավիայի տարածքում ՆԱՏՕ-ի առաքելություններին, հաղորդել է հուլիսի 22-ին Դ-ՊԱ գերմանական լրատու գործակալությունը: Հարցը քվեարկության էր դրվել այն պահից հետո, երբ հուլիսի 12-ին Սահմանադրական դատարանը նշել էր, որ կառավարությունը կարող էր իր զինված ուժերը օգտագործել ՄԱԿ-ի հովանու ներքո կազմակերպված առաքելություններին, եթե խորհրդարանն այդ առնչությամբ իր համաձայնությունը տար: Հաղորդման մեջ նշվում է, որ սոցիալ-դեմոկրատ կուսակցության պատգամավորների մեծամասնությունը, որոնք առաջներում խոչընդոտում էին խաղաղարարից բացի մյուս բոլոր առաքելությունները, այս դեպքում միահամուռ աջակցություն են ցուցաբերել: Արտգործնախարար Կլաուս Քինկելի խոսքերով, մյուս քայլը ճանապարհ է հարթում, որ Գերմանիան դառնա ՄԱԿ-ի լիարժեք եւ համահավասար անդամ: Նա հույս հայտնեց, որ հետագայում եւս, երբ խաղաղության հաստատման հարց առաջանա, Գերմանիան «մի կողմ չի քաշվի», բայց նա ընդգծեց, որ կառավարությունը «ինքնաբերաբար» չի ներգրավի այդ զորքերը, այլ յուրաքանչյուր դեպք առանձին կքննարկի եւ եթե պարզվի, որ դա իր միջազգային օրենքի սահմաններում է կատարվելու եւ դրա անհրաժեշտությունը խիստ զգալի է, ապա կհամաձայնվի այդ քայլին դիմելու:

Քինկելը նաեւ նշեց, որ ՆԱՏՕ-ն հետագայում լիազորված կլինի խաղաղարարություններին վերջ տալու իր առաջարկություններով ուղղակի կապի մեջ մտնելու Անվտանգության խորհրդի հետ, առանց շահագրգիռ կողմերի համաձայնության եւ Լեռնային Ղարաբաղի պարագան, նրա կարծիքով, կարող է լինել առաջինը այդ տեսակետից:

Սոսկ 3 տոկոսն է հավատում Ելցինին, Ժիրինովսկուն եւ Գայդարին

ՄՈՍԿՎԱ, 23 ՀՈՒԼԻՍ, ՄՆԱՐՔ-ԻՆՖՈ-ՊՐԵՍ: Բորիս Ելցինին բնավ չեն վստահում հարցման ենթարկվածներից 33, Վլադիմիր Ժիրինովսկուն՝ 58 տոկոսը: Նրանց ամեն ինչում հավատս է ընծայում սոսկ 3 տոկոսը: Այսպիսին են «Հասարակական կարծիք» հիմնադրամի հուլիսին անցկացրած համառուսաստանյան սոցիալական հետազոտության արդյունքները: Ժիրինովսկու մոլի հակառակորդների թվից 39 տոկոսը Եգոր Գայդարի մոլի հակառակորդներն են: Նրա նկատմամբ բացարձակ վստահության ցուցանիշը նույնպես 3 տոկոս է: Երբ նախագահական ընտրությունների երկրորդ փուլում թեկնածուների թվում մնային «Ռուսաստանի դեմոկրատական ընտրություն» եւ Ռուսաստանի լիբերալ դեմոկրատական կուսակցության ղեկավարները, ապա առաջինի օգտին կքվեարկեր ամեն չորս հարցման ենթարկվածներից մեկը (24 տոկոս), իսկ երկրորդի օգտին 10-ից մեկը (12): 38 տոկոսը քվեարկողներից կքնչեր երկու ազգանուն էլ. 18-ը պարզապես չէր գնա ընտրական տեղամասեր:

NORINVEST-ը
առաջարկում է մասնակցել իր նոր
ԲԻԶՆԵՍ-ՆԱԽԱԳԻԾԻՆ

Ձեռք բերելով մեր նպատակային պարտատոմսը՝ Դուք բաժանորդագրվում եք Philip Morris (ԱՄՆ) ֆիրմայի արտադրության սիգարետներ

Marlboro, Marlboro Lights, L&M

Բաժանորդագրման գինը = արտադրողի գին + ծախսավճարներ + ապրանքը մինչեւ NORINVEST հասցնելու տրանսպորտային ծախսեր

Այսօր սա ֆիրմային սիգարետների նվազագույն գինն է, մեծածախ գների նվազագույնից ցածր, վաղը՝ Ձեր կապիտալի լավագույն օգտագործման հաստատումը:

Համագործակցելով մեզ հետ՝ Դուք կդառնաք հեշտ իրացվող ապրանքի սեփականատեր, կազատվեք այն ձեռք բերելու հոգսերից եւ պաշտպանված կլինեք շուկայի անկայունությունից

Ինչպես միշտ նախագծի մանրամասնություններին կարող եք ծանոթանալ հետեւյալ հասցեով. Արովյան 14, 100 սենյակ: Հեռախոս՝ 56 19 31:

NORINVEST/NORINVEST

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան. Երեւան 23 Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատվեր 1807. Տպաքանակը 5000 . Ստորագրված է տպագրության 25. 07. 1994 Գինը 10 դրամ

digitised by A.R.A.R.@